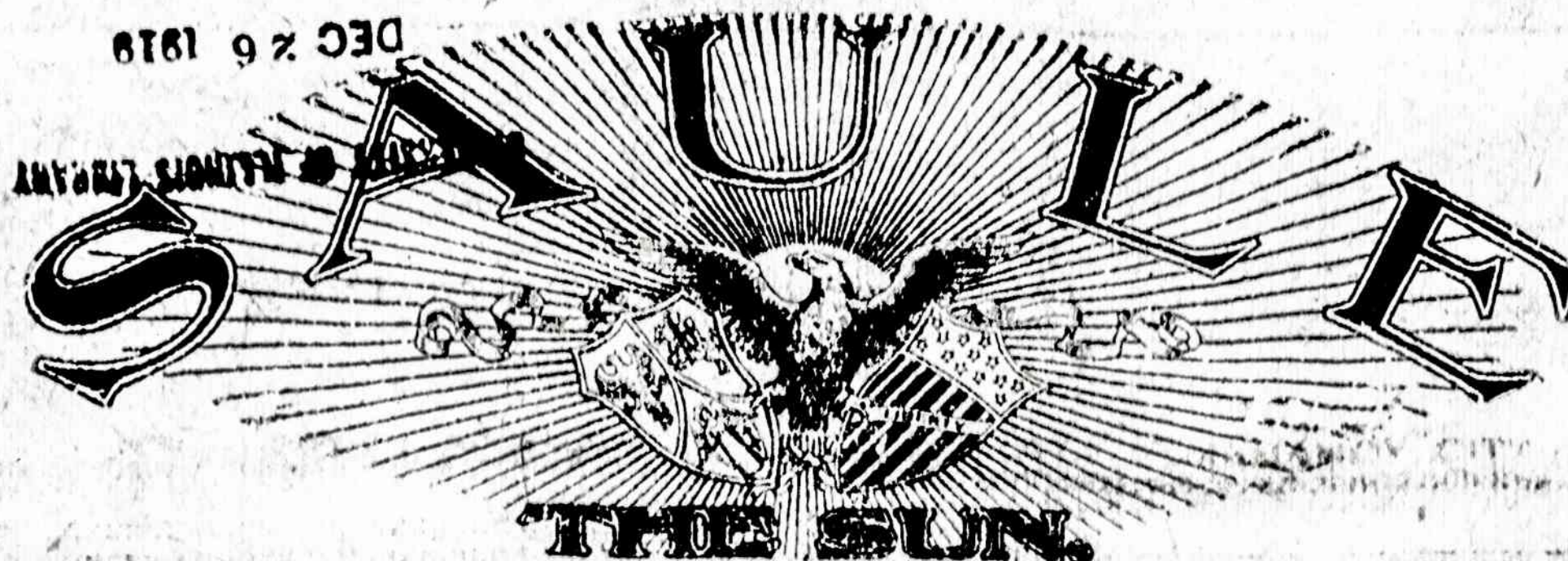

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY SAULE (SUN)
PUBLISHED EVERY TUESDAY AND FRIDAY
ESTABLISHED IN 1888. YEARLY SUBSCRIPTION \$3.00
Brings the best results to Advertisers. Rates on application.
PUBLISHED BY THE
W. D. BOCZKOWSKI-CO.
MAHANAY AND A ST., MAHANAY CITY, PA.

DU-KART NEDELINIS LAIKRASZTIS "SAULE"
ISZEINA KAS UTARNINKA IR PETNYCZIA.
PRENUMERATA KASZTUOJA:
AMERIKE: Ant viso meto \$3.00. Ant pusės meto \$1.50.
EUROPOJE: Ant viso meto \$4.00.
Lietuviai ir plėnigūs visada siūskite tikrai ant šio adreso:
W. D. BOCZKOWSKI-CO.
MAHANAY AND A ST., MAHANAY CITY, PA.

"Published and distributed under permit No. 756 authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Mahanoy City, Pa. By order of the President. A. S. Bursleson, Postmaster General."

No. 102 ENTERED AT THE MAHANAY CITY, PA. (POST-OFFICE AS SECOND CLASS MAIL MATTER.) MAHANAY CITY, PA. UTARNINKAS 23 GRUODZIO (TUESDAY DECEMBER 23) 1919 32 METAS

Isz Amerikos

Lietuvei praso Suv. Valst.
paskolint \$100,000,000.

New York. — Finansu ir ver-
telgystes kamisije kuri pribu-
vo isz Lietuvos, garsina, buk
prasys Suv. Valstiju idant pa-
skolintu Lietuvai szimta mili-
jonu doleriu. Su tais pinu-
gais pirs visokias maszinas ir
gryna materijola.

Toji kamisije garsina buk
Suv. Valst. ana diena pardave
Lietuvai isz savo magazinu
Francijoje, 100 lokomotivu,
mandieriu ir czeveriku del 40-
000 kareivių, visokių vaistu
del ligonbuczių ir kitus reika-
lingus daigtus.

Kamisije teip-gi pranesza,
buk Lietuva nereikalauje mais-
to, nes derlius buvo pasekmin-
gas szimet, jog galima buvo isz-
siunst ir in užrubezi, tik dau-
giausia reikalauje visokiu ma-
szinu ir amerikoniszkų pada-
ru. Už skola Lietuva gvaran-
tis linais, vilnomis ir medziu
kuriu Lietuvoje yra užtekti
nai.

Vaikas surastas su nulaužu
sprandu.

Plymouth, Pa. — Keturioli-
kos metu senumo Jurgutis Kri-
zianaukas, likos surastas tvar-
te užpakalių namo Frano
Donn, su nulaužu sprandu.

Koku budu toji nelaima at-
stiko, tai niekas lyg sziol neda-
žinojo, bet palicije jieszko dvi-
ju kitu vaiku, kurie buvo ma-
tomi iszbeigant isz tvarto ku-
riame likos surastas Jurgutis.
Ant kuno nesirado jokiu žen-
ku.

"Sztopas" apsiერთino 8 vai-
kus ir paczia.

Reading, Pa. — Nog truci-
znos kokia sziadien pardavi-
neja arielininkai daugeli žmo-
niu pradejo sirgt, o szimtai jau
persiskyre su szinom svietu.

Ana diena Jonas Lavoskevi-
cz, 45 metu senumo, nusipir-
ke už \$4 bonka "sztopo" ku-
ri vadina arielka. Iszgerias ke-
liolika stikleliu, apsirgo ir po
keliu valandu mire. Valdžia
paeme likusi sztopa ant tirine-
jimo, ir rado kad tai sumaiszy-
tos su mediniu alkoholiu ir
kitoms trucižnoms nuo kuriu ir
gyvytis pastipju.

Antanas Jubakas 48 m. teip
gi mire nog tos paczių prie-
žasties.

Brooklyn, N. Y. — Keli czi-
onaitinei palicijantai likos arez-
tuoti už papildima visokių va-
gysezių ant kuriu papelnijo
szimtus tukstanczių doleriu.

Daugiausia palicijantai vage
kailinius, drapanas ir kitokius
apsiredimus. Palicije pavoge
nuo Starobin & Dubin kailiniu
už 12 tukstanczių doleriu. Tie-
jei palicijantai susitaravo su
vageis ir dalinosi pelnu.

Kunigas isznesze Sv. Sakra-
menta isz degancios
bažnyczios.

Wilkes-Barre, Pa. — Kun-
Jurgis Bendikas inbejo in de-
ganczia Sv. Jono lenkiszka
bažnyczia Larksville, budamas
dideliu pavojuje savo gyvas-
ties isznesze Sv. Sakramenta.
Bažnyczia drauge su parapine
mokslaine visiszkai sudege.
Blodes parapije aplaike ant
\$50,000.

Kada ugnagesiai pribuvo ge-
sint ugnia, vandenio paipos bu-
vo užszalio, o prabaszczius Ko-
piezio tame laike nesirado na-
mie. Kun. Bendikas yrappa-
baszezių Sv. Antano parapije
ir likos andebintus, kada

Ar randasi arszesnis vagis už
szita?

New York. — Jeigu vagis pa-
voge nuo sveiko žmogaus kelis
tukstanczių doleriu tai nieko,
bet jeigu vage nuo aklo žmo-
gaus, tai vertas pakorimo. To-
kiu vagiu yra Jonas Ryan, 40
metu, kuris pavoge keturis
centus ir laikraszti nuo aklo
žmogaus Reed kurs sedge ant
34-tos ir 9-tos Ave. Už tai li-
kos nubaustu ant deszints do-
leriu ir 30 dienu in kalejima.

O gal patys rasztininkelai
izgere guzute?

Charleston, W. Va. — Tik
ana diena suzinota, jog septy-
ni szimtai puskvatierkiu geros
guzutes dingo nežinomu budu
isz geležiniu szepu kurios ra-
dosi valstiniam rotužeje, kuria
valdzios palicije buvo konfis-
kave ir uždare sude. — O gal
rasztininkelai suvuodia gera
sztopa, patys isztusztino sze-
pas ne kaip turejo tasai bran-
gus sztopas buti iszlietas in
upia.

Nepaprasta priežastis ant
persiskyrimo.

San Francisco, Calif. — Už
tai, kad josios vyras gerejosi
puikioms kojolems kitu moter-
iu, o niekados nepagirdavo
savo moteres kojeliu, paciule
Jurgio Williams innesze skun-
da ant atsiskyrimo nuo savo
Jurguzio. Sudze liepe Wil-
liamsienei parodyt savo koja,
o kada pamate 7 numario cze-
verika kuriame radosi plati
koja, pripazino teisybia Wil-
liamsui, jog neturejo progos
geretis kojalia savo paciuleis.
Porelia iszvere namon o pa-
cezi pasake, jog jeigu da karta
priesz jin stotu su skundu tai
uždars kalejime.

Vagis isz piktnu perpjove
kudykiui gerkle.

New York. — Du vagis, ku-
rie neturejo jokios laimes sau
amate ineja in nama po No.
1706 Woodbine ulyczios, isz
piktnu perpjove gerkle ku-
dykiui Helenos Buri. Ant
verksmo kudykio vagis iszbe-
go, o kudyki nuveze in ligon-
butia kur ketina pasveikti.

Tukstanczei merginu prapuole
in viena meta.

New York. — Pagal Keleiviu
Suszelpimo Draugijos apskai-
tymu, tai szimet dingo ar pabe-
go isz namu suvirszum 68 tūks-
tanczių merginu. Tik isz vie-
no New Yorko miesto dingo ar-
ti keturi tukstanczei merginu.

Gal ne vienas užklauskur
jos dingo?
Merginos apleidze savo pa-
stoges jieszkodamos didesnio
giliuko dideliosia miestuosia.
Pribuvia nesuranda tojo giliu-
kio kokio tikejosi surast dide-
liu mieste. Ant galo isz var-
go papuola in nagus paleistu-
vingu urvu, isz kur nelengva
isztrukt o paczių sarmatinasi
prisipažint koku budu užsi-
bra ant duonos. Kitos vela
isz rupeszio atima sau gyvas
te arba pasiskandina.

249 raudonieje iszgebenti isz
Suv. Valst.

New York. — Nedelioje ant
laivo Buford iszplauke 249
anarkistu, komunistu, radikalų
ir kitokiu negeistinu agitato-
riu tarp kuriu radosi Berkmo-
nas ir Goldmaniene. Tasai lai-
vas likos pramintas "Soviatu
Arka" ir nuplauks in Finlan-
dija.

Prezidentas kviecia visiems
prigialbeti surasze gyvento-
ju 2 diena Sausio.

Washington, D. C. — Prezi-
dentas Wilsonas paskelbe pro-

VAIKAI MELDŽESI MOKSLAINEJE ANGLIJOL, UŽ ŽUVUSIUS KAREIVIUS
KAREJE. TAS ATSIBUNA KAS DIEN PER DVI MINUTAS.

sausio 2 d. vyriausybę prades
suraszima arba suskaityma vi-
sos szalies gyventoju.

Tai bus. visatinas surasz-
mas gyventoju kaip Suv. Vals-
tijose, taip joms priklausau-
ciose teritorijose. Toks pil-
nas suraszymas atliekamas kas
deszinti metai. Paskiausiai
buvo invykus 1910 metais.

Vyriausybę nusamdyti su-
rasztinetojai arba enumerato-
riai eina per visus namus ir su-
rasztineja žmones. Suraszine-
jami žmones turi pasakyti savo
pavarde, amžių užsiemima, tau-
tine kilme, gyvenimo vieta ir
t. t. Turi pasakyti ar yra pi-
liceziai, ar pasiketine buti pi-
liceziais (deklarantai), ar sve-
timszaliai.

Gyventoju suraszymas yra
iszimtinai reikalingas informa-
cijiniais tikslais paciai vyrau-
sybei. Suraszytojams kuasz-
triausiai uždrausta kam nors
izduoti suraszus žmonių ko-
kiems nors privatiniams reika-
lams.

Tad nera jokios baimes atsai-
kyti suraszinetojams in visus
ju statomus klausimus. Nes
klausama tik to, kas reikalin-
ga vyriausybei. Ir kas in tuos
klausimus neatsako, tokius vy-
riausybę gali nubausti.

Suraszymas gyventoju yra
didziai svarbus daiktas Ameri-
kos lietuviams. Ligi 1910 me-
tu abelu suraszinejimu metu
lietuviu tautine kilme nebuvo
pažymima: Lietuviai buvo
priskiriami prie rusu ir kitu
tautu. Daugiausia tekdavo
lenkams. Bepig tuomet len-
kams buvo girties savo skait-
lingumu Amerikoje ir tyeziot-
is isz lietuviu tamsumo ir ap-
sileidimo. Net patys surasz-
inetojai atsakydavo lietuvi pa-
žymeti lietuviu. Nes surasz-
inejimo laktusose nebuvo lie-
tuvu tautai rubrikos.

1920 metais garbingi Ameri-
kos lietuviai veikieji iszrupino
nuo vyriausybes, kad tuose
laktusuose butu vietos ir lie-
tuvams. Tad tais metais lie-
tuviai buvo jau pažymimi tik-
rai lietuviais.

Pasekmeje visgi dar perma-
zas skaitlius lietuviu pasirode.
Daugelis posenovei bevelejo pa-
likti rusais, lenkais ir kitokiais
kaip pasakyti tikra savo tau-
tyste.

Neturime abejoti kad per de-
szinti praejusiu metu Ameri-
kos lietuviai žymiai sustiprejo
tautiniu žvilgsniu. Kare ir ki-
tokios perversmes in lietuvis
padare neiszdildoma inspudi.
Kova už Lietuvos nepriklauso-
mybe visiems uždege krutines
myleti savo praeiti ir neslepti
savo tautinio padejimo.

raszyme gyventoju metu nebus
nei vieno tokio lietuviu, katras
drustu užsiginti savo tautybes
ir glautusi po kokiu nors sve-
tinu sparnu.

Suraszinetojai yra priver-
cziami žmoniu tautybe užpra-
szyti taip, kaip jiems sakoma,
bet ne taip, kaip jiems noretu-
si.

Visi be jokios iszminties
Amerikos lietuviai turi pasisa-
kyti lietuviams. Turime pasi-
rodyti, jog mes czia esame
skaitlingi, bet ne kokie nyks-
tukai, kaip yra inprate mus va-
dinti svetimszaliai.

GROMATOS ISZ LIETUVOS.

J. Dagilis, Cleveland, Ohio.,
apturejo laiszka nog brolio isz
Suvalku gub., Kauno apskr.,
Garlevo vals. Jonuczio kaimo:
Žiema pas mus prasidejo 1
Lapkriczio, bulves suszalo, isz
pradzios kares rusai trauke
pro mus ir parubezi, rusai nu-
stume vokieczius lyg Karaliau-
cziu. Neuzilgio vokiecziai
sutrauke daugiau pajiegu ir at-
musze rusus lyg Mariampoles,
palikdami daug kariszko mate-
rijolo paskui save. Tada ru-
sai pradejo degint viska, apsi-
kase aplink Kauna idant nepri-
leist vokiecziu, kurie areziau
jau ne ejo tik apistodej Mariam-
poleje. Tada prasidejo dar-
bai aplink Kauna, valdže pa-
me nog žmonių daugeli gyvu-
liu ir liepe žmonims iszskraus-
tyt ant 10 viorstu nog Kauno,
mes iszvažiavome in Vangu
kaima, Pakuonio parapije na-
mie pasiliko tik asz ir Petras,
prižiureti gyvuliu. Užejo bai-
sus tikumas, rusai po tam sug-
riove bažnyczios bokszta dina-
mitu, net žeme sudrebejo ir vi-
si langai mieste sudrebejo.
Zapyszkiu bažnyczioje, kuriu
buvo nesenei pastatyta dabar
randasi griuvesiosia, Raudon-
dvario bažnyczia irgi sugriove.
Tevai po kelis savateziu sugry-
zo namo, rado pilna kaima mas-
koliu, ant musu lauko buvo su-
statia daug armotu, pabuvia,
keles sanvaites iszejo in Ma-
riampole. Linijos apkasos ejo
aplink visa Kauna ir dratines
tvoras — visi kasem apkasos.
Buvo tai 1914 ir 1915 metuosia.
Priesz Užgavenias vel atsitran-
ke musu kareiviai in Mariam-
poliu, gerai girdejome trenks-
ma armotu, gyventojai baisei
nusimine, nes vokiecziai arti-
nosi areziau Kauno. Pavasari-
je valdže sutrauke daugeli
darbininku idant geriau sudru-
tyt Kauna, o vokiecziai prade-
ti vis areziau slinkti. Dirb-
dami prie apkasu, vokiecziai
orlaivei pralekdami munosda-

jome sleptis. Vokiecziai vis
artinosi. Diena 25 Birzelio
1915 m. pradejo griauti musu
triohas, o medzius ir lentas ve-
ti in apkasus, sziaudus sudegin
davo ant vietos, tvoras iszver-
te, stulpus iszkase, medzius ir
krumus iszkapojo, padare czys-
ta lauka. Oj brolyti, dabar
nepažinotum savo mielos te-
viszkes. Prištartinia vokiecziai
areziau Kauno, pradejo szau-
dyt in dirbanczių žmonis, to-
del buvome priversti apleisti
darba; rusai szaude isz tvirtu-
viu o vokiecziai isz fortu per
musu galvas, mes buvome tarp
dviejų ugnių ir apsiერთome su
ugnia ir nebijojom granatu.
Buvom priversti iszvažiuot in
Samilius, ten žmonių buvo pi-
lnos girrios, pilni kaimai ir visi
kente bada, visi radosi ant ve-
žimu kaip cigonai, naktimis
baisus szauzdymai rodos jau ate-
jo sudna diena visiems; armo-
tus dumdejo kulkasvaidzei szau-
na, deganti granatai lekiujo po
padanges kaip piktos dvasios
ir teip prasitrauke kelios san-
vaites. Vokiecziai pradejo ap-
supinet Kauna, tada rusai ap-
leido degindami tiltus ir maga-
zinius. Pamate vokieczius
nusigandom nemažai, nes juu
kalbos nesupratom o priek tam
pasielge kaip žveris, liepdami
mums gryžti ant savo vietu bet
ne buvo ko gryžti, nes jau nie-
ko ten nesirado.

Sveikinam visus su Szven-
tem Kaledu, tavo brolis Anta-
nas Dagilis.

Raszyta K. Senkui, Detroit,
Mich., nuo usozvio isz Suvalku
gub., Mariampoles apskr., Liu-
dvinavo gmi., ir miestelio:

Esmiu menkos sveikatos nes
per taja baisia kare daug nu-
kentejome o jusu motinai per-
szove tiesiaja ranka laike mu-
szin ir da vis serga. Mieliau-
si vaikelai, kada pirma karta
in penkis metus aplaikeme nog
jus gromata, tai rodos nakeze
saule užtekejo kaip pradejome
skaityti ir grandzei apsiერთ-
kame. Antanas buna Aniszkin
dvare už sekretoriu. Lietu-
vai labai sunkus gyvenimas,
viskas labai brangu, rugit cent
paris 40r., parsziukas 6 mende-
siu 130 r., viszta 15r., Susitai-
sem jusu grinczelia ir jo
vargstame. Pinigu žentuli
da nesiuskite, nes daugelis pra-
puola. Gal pavasarije bus ge-
resnis pacztas, nes kas siunze
tai vis prapuola, szkada jusu
prociuos kad kiti turetu isz to
pasinaudot. Atraszykite grei-
tai, nes lauksime nuo jus diena
ir nakti laiszkelio.

ISZ ROSIJOS LIETUVOS IR
LENKIJOS

Petluro armije iszvaikinta —
pabego in Lenkije.

Warszava. — Dacina in czion
zine, buk ukrainiu generolas
Petlura atbejo in Lenkije jiesz
koti prieglaudos. Didesne dalis
jojo armijos likos iszvaikinta,
iszmusztai ir likucezi sugryzo
in namus.

5,000 žydu nužudinta
Jekaterinoslave.

Lemberg. — Nauju pogro-
mai žydu prasidejo Ukrainoj
per generolo Denikino vaiska.
Badai tik vienam mieste Jeka-
terinslave iszskerdyta suvir-
szum penki tukstanczių žydu, o
kiek nužudya kitosia vietosia,
tai da nedažinota, bet apskaito
ant tukstanczių.

Didesne dalis gyventoju ne
yra bolszevikais.

Moskva. — Bolszeviku atsto-
vas Litvinovas tvirtina buk
sziadien nebutu geistina su-
szaukti bolszevikiszka konst-
itucijos susirinkima, nes dides-
ne dalis rusiszkų gyventoju ne
yra bolszevikais ir bolszeviku
szali nelaiko.

Lenkai traukia ant Alytos.

Kaunas. — "Lietuviu poli-
tiszkai-militare misije Kaune
svarstant ekonominius suteike
veikti isz vieno priesz vokie-
czius. Lenku veržimasis link
Kalvarijos szimtas, bet jie
trankia ant Alytos. Musu ka-
riume pasirengus kovoti su
nagais ir dantimis jaigu reik-
kes".

Szitas telegramas likos pri-
siunstas nuo kapino Belskio isz
Londono del Amerikos Lietu-
viu Egzekutyvio Komiteto.

Bolszevizmas platinasi Lietu-
voje.

Kaunas. — Czionais valdže
p. Galvanauzsko likos praszelin-
ta o likos vela iszrinkta seno-
viszka valdže Slezviecziaus.
Lietuvoje platinasi labai bol-
szevizmas, žmonis pradeda ne-
rimauti.

Lietuva siunczia tavora in
užrubezi.

Kaunas. — Pasidekavojant
lietuviszkai valdziai, likos aty-
darytas marinis keles tarp Lie-
tuvos o Szvaicarijos — per Li-
bava. Regulariszkai kas sar-
vaitia iszplauke isz Labavos in
Sztokholma laivas vežantis lie-
tuviszkus linus ir vaisius, ku-
riu Lietuva turi užtektinai o
už tai aplaiko mainoms isz
Szvaicarijos ukiszkas maszinas
ir kitokiu tavoru kokio Lietu-
voje nesiranda.

Izdribimas cukraus Rosijoi ir
Ukrainoj.

Moskva. — Pagal praneszi-
ma bolszevikiszko laikraszezio
"Krauszna Gazieta" tai izdir-
bimas cukriaus 1918 mete isz-
nesze Ukrainoje ant 13,330-
000 pudu. Didžioje Rosijoje
4,325,000 pudu, arba viso 17-
660,000 pudu. Praeita meta
cukriaus iszdirbta 47 milijonus
pudu, o priesz kariszkuh lai-
kus 12 milijonu pudu.

Badai bolszevikai vela paeme
Kijeva. — Kareiviai patis
žudina aficerius.

Moskva. — Bolszevikai vela
paeme Kijeva, kuris persimai-
ne isz ranku in rankas kelioli-
ka kartu. Miestas Kupžans-
kas, artimoje Charkovo teipgi
likos paymtas. Siberijoi paym-
ta Darnaula, 252 miles nuo
Tomsko.

Transkaspyske paeme Kaz-
olika su 1468 nelaisveis. Pa-
ymti nelaisvei kareiviai patis

ISZ VISU SZALIU

493 kinczikai nuskendo su
laivu.

London. — Angliszkas lai-
vas Lien Shing, plaukantis isz
Hong Kong in Laigon, nusken-
do laike viesulos. Su laivu
žuvo 493 kincicziai ir europie-
cziai o tik 37 kinczikai likos iz-
gabentais.

Halifax, N. S. — Laivas
Manxman nuskendo su 43 ma-
troisais laike sniegines viesulos
kuri baisei siaute per keles di-
nas.

48 užmuszti, 118 suzeisti eks-
plozijoi amunicijos.

Berlinas. — Keturesdeszintis
asztuonios moteris ir vyrai li-
kos užmgezti, o 118 mažda-
guu suzeista, kada kylo eks-
plozijoje amunicijos Mariensie-
le, laike iszkrovimo jiosios isz
magazinu. Aplinkinei namai
sudrebejo kaip nog drebejimo
žemes o tukstanczei langu su-
teszkejo visoje aplinkineje ant
keliolikos myliu.

REKONSTRUKCIJOS
DARBO SUTRAUKA.

Released by the Foreign Language
Governmental Information Service
Bureau of Community Service
Inc.
124 East 28-th Street, New York City

PIRKLYBA. Sulyg skait-
liavimu padarytu National
City Banko, New Yorko, Su-
vienytu Valstiju pirkljba su
užmarin 1919 m. sieks daugiau
neg \$11,000,000,000 sulyginus
su \$4,529,000,000 1914 m. Ne-
žiuriant ant teip didelio pelno,
kuris yra isz priežasties kainu
kilimo, Britanija užima pirma
vieta pirkljboje, ir yra speja-
ma, kad jos pelnas 1919 m.
pervirszis Suvienytu Valstiju
pelnu.

CUKRIUS. New York Times
pranesza kad nuomoneje keliu
ypatu, kurios turi sanryszius
su tarptautiszkų cukriaus pa-
dejimu, Suvienytos Valstijos
ateinanti rudenį sutiks dideli
cukriaus trukuma kuris bus
asztesnis neg kad koks yra bu-
ves, ir kad reiks moketi nuo 16
iki 17 centu svarui. Sakoma,
kad stengiantis atrasti nauja
szaltini isz kur cukrus butu ga-
lima gauti Suvienytose Vals-
tijose, suzinota kad, pagelba
gali atejti isz Vokietijos.

DARBO DEPARTAMEN-
TAS. Darbo Statistiku Bju-
ras pranesza, kad naminiai ra-
kandai ir drabužiai pabrango
139% daugiau nuo 1913 m. iki
Spalio 1919 m. Valgis pakilo
daugiau neg 80%, ir apsigy-
venimas 17.75%, o anglis ir
szviesa siekia daugiau neg
45% sulyginus su 1913 m
Abelnas pakilimas szeimynos
pragyvenimui, inimant vieka
siekia 81.1%. Szio skaitmens
yra remiami ant tirinejimu da-
romu tarp 12,000 szemynu 92
apskricziuose.

KOMERCIJOS DEPART-
MENTAS Isz Grinby, Angli-
jos, praneszama, kad žvejai
ten uždrba \$30,000 in metus
isz priežasties kainu kilimo.

Ne suprato.

— Sveikas gyvas! Atoik
pas mane, o ka navatno pama-
tysi!

— Na ka?
— Per ciela diena klaga...
— Isztikro?
— Ar žinai, ne mažai kasz-
tuoja, o tankei musza ir garsoi.
— A-ha, jau žinau, — apsi-
pacziaivali...
— Kur ten? Pirkau ziego-

KAS GIRDET

"Jau sen diena,
"Gul ant szieno,
"Karnalitis szio svieto!

Dienoje Vieszpacio Užgymimo gieda taja giesmelia ne tik- tai Lietuvoje, nes ir visame sviete, kur tiktai musu broliai randasi, in kur tik viesula gyvenimo žmonis nustumia.

Toji prasta giesmole prime- na mums graudze ir laiminga valanda Užgymimo Ižganyto- jaus svieto.

"Gul ant szienelio" — skam- ba tarp visu krikščioniszkų tautu ant viso svieto ir gaudze ir plauke balsas atsimusau- tis augstyn ir budina tuosius, ka tamsybesia miega ir netiky- bia sprandus sleje ir garsina pakaju žmoni visame sviete.

Del ižganyto žmogaus nu- ženge Dievas ant žemes, del in- vedimo pakajaus, del apmal- szinimo susijudinusiu dusiu— užgyime Ižganytojus svieto.

O ar randasi tasai pakajus- ziadien ant žemes, ar yra ta- sai pakajus szirdysia žmoni ir xiespatysziu? Ugi kam- tasai pakajus, bile pavirszinei- esame krikščionimis!

Ar mes esame tokeis žmoni- mis geros valios del kuriu anio- las apreiksždamas užgymima Kudykelio Jezaus apreiksžda- mas pakaju? Ar turime savy- je gana geros valios, ir ar gali- me žiureti in taja szviesia žvaigžde kuri veda in amžina laime ir teisybia?

Sztai klausymas, ka mes to- je dienoje privalome pildyti. Ar daug tarp musu atsiras, katrie turi pakaju duszioje, ar- ba butu pilnai geros valios?!

Nes po tuju klausymu, per- tikrinanezi mus apie musu silpnys, misles atkreipia in Dieva!

Primykime sau, jog toji nak- tis, tai ne prapulties, nes priesz- dienis ižganyto: Jog Kudy- kelis Jezus atejdamas ant že- mes szirdzia apeme visa svie- ta, jog rankelesia kurias ve- liau perskriode vinimis, nesze nepabaigta mielaszirdyste Die- vizska, kaipo puikiausis ir di- dziausia dovana del viso svie- to.

Ir norints jauzemes nuside- juseis, inzenge in mas viltis, jog prisivertia teisingai mal- dosia prie Dieviszko Kudyke- lio, ir ant mus nupuls spindu- lelis tosios szviesios žvaigžde- les, praszklandies tamsybes pagoniszkas, apreiksžkentis in- sikunima in žmoniszka vargin- kuma Dieviszkos misles, ir jog spindulis tosios žvaigždes puolantis ant musu palentkos galvos su nusizeminyu apre- iksz del mus atleidima ir ap- laikysime iz tosios rankeles malones neszantes del svieto.

Kaip ant tojo Kudykelio iz- noro Dieviszko priesz amžius užgymusio, puole kryžius, teip iz daleidimo Dieviszko ir ant- mus puole kryžius.

Nesziokime jin kantrybeje ir ne nupuolinekime po jojo sun- kumu, kaipo ir Kristusas Vieszpats nosze ta kryžiu ant kalno Kalvarijos statydamas visas savo pajiegas.

O dienoje "Dieviszko Už- gymimo" atsiminkime ant žo- dziu, jog kada Dievas giuma, visos galybes dreba..... toji ga- lybe peklišzka, piktybes ir ne- teisingystes. Atsiminkime, jog jeigu Dievas galejo ižga- nyti visa svieta, tai ir viena tauta, jeigu toji tauta stosis druta tikejime, o turtinga do- rybesia.

Kiek tik kartu pasirodys ant dangaus žvaigžde Ižgany- mo, tiek kartu matysime, joje žvaigžde vilties.

O jnk toji žvaigžde kaipo iszkelme atminties Užgymimo- Kristaus, per visus amžius

szvies, tai ir mūmyse neužges- niekados žvaigždes, viltis liepo mums tiketi ant atgavimo visu tiesu iszplesztu per musu skriaudikus.

Atgaivinti taja užgesusia vilti, velime del musu prieteliu ir skaitytoju "Saulės" link- mas szventes Užgymimo Je- zaus. Tegul tas mažas Kudy- kelis savo rankelia laimina vi- same! Tegul mus gyna nuo netiketos mirties, nuo visokių nelaimiu. Suteik Kudykeli Je- zau, idant sulauktumem ižgirs- ti, jog musu Tėvyneje Lietuvo- je likosi sugražyta liuosybia ir kad musu bažnytesia nepa- liautu Dieva garbinti links- mom giesmelm:

Sveikas Jezau mažiauses,
Kudykeli brangiauses,
Tame Jio Užgymime,
O Panos Pagindime,
Linksminkimes ir džiaugki- mes,

Dievui garbe duodami gie- dokime!

KADISZIU MUSZIS.

Naktis rami. Tyla. Tik žvaigždes ant dangaus mirga.

Mes trunkiame in muszi. Ark- liai prunkszezia, tarytum nu- jausdami sziadien ka tokio nepaprasto. Vežimu barszkeji- mas miszko tyloje toli atsilie- pia, ir sveikindamas musu ka- reivius, kurie pirmu kart ezia atslanke. Tyliai važiuodami

kareiviai masto. Ju veidai ap- sinianke ir tamsus debesys. Se- nei jie isztroszke pasveikinti baltuosius erelius, pasveikinti kardu tuos, kurie nepraszyti at- sibaste szia pus demarkacines linijos ir, nesiskaitydami su jo- kiais santarves reikalavimais pleszia ir drasko gyventojus. Nors minkszta lietuvio szirdis, bet regint musu szalyje viesz- pataujant tokius, nenaudelius, tur pavirsti aknienimi.

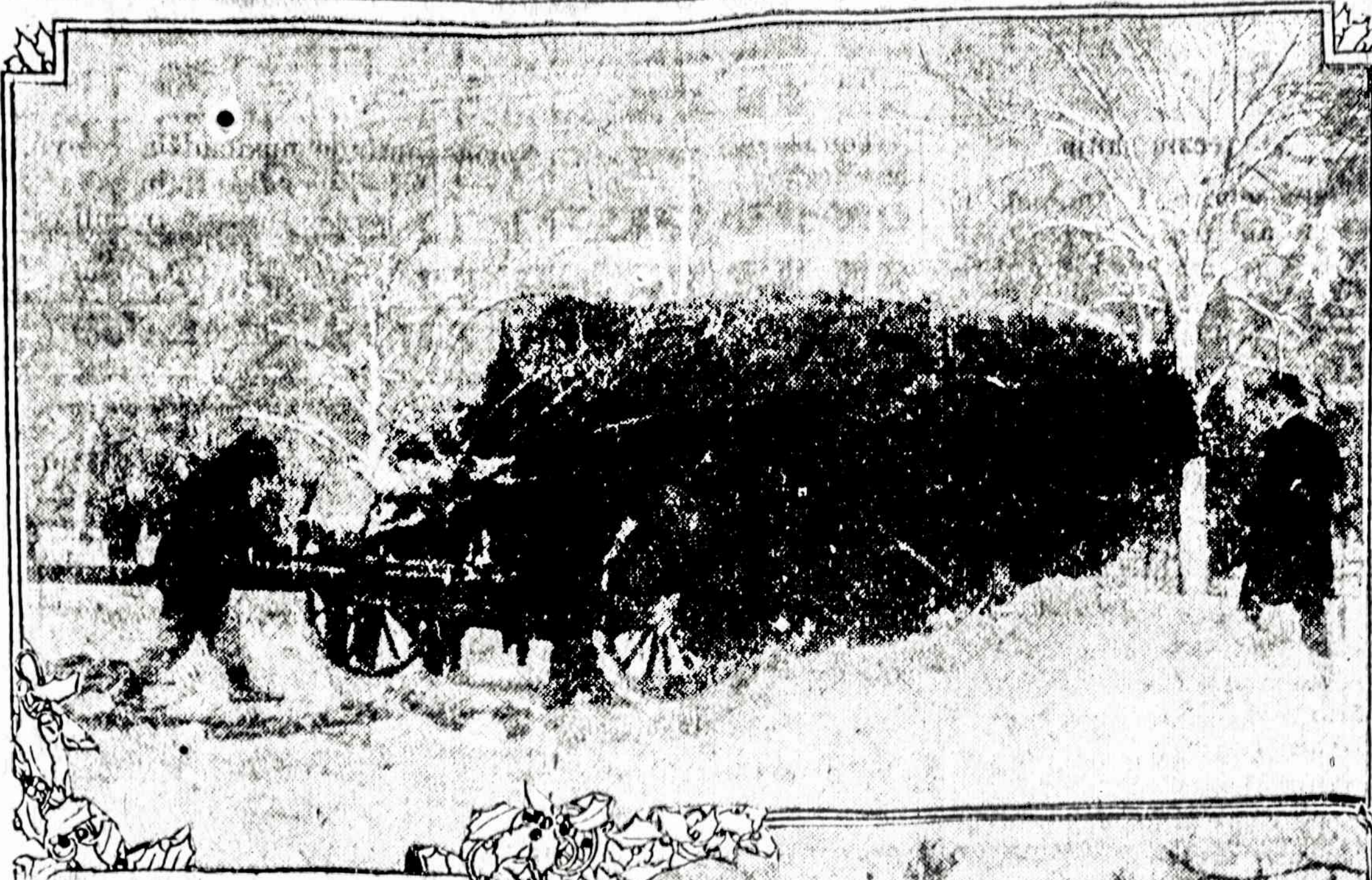
Sztai jau baigiasi miszkas, ir nuo Kadisziu papute rytines audros vejelis. Vežimus su- stabde. Vadas mums prane- sze, kad Kadisziai jau visai ar- ti, tad turime patyka apsiejti, kad mus neiszgirstu prieszas. Vadas isziunte musu raiteliu būreli apsupti miesta. Kaip prieszas begs, kad jam geriau suduoti iz užpakalio. Tuoj rai- teliai tamsumoj isznyko.

Po valandeles vadas isziun- te žvalgyba ir paskui jia musu jiega pasijudino iz vietos.

Mano szirdis pradejo tan- kiau plakti, nes ir asz patekau žvalgybon. Rasi, susitiksiu su prieszu ir be laiko, neatkerzi- jies jam už musu Tėvynes gro- bina, turesiu žuti, bet tuoj nu- siraminau. Sztai ir plentas sukasi, sztai ir tiltas, ant ku- rio, vadas sake, turi buti lenku sargyba..... Prislinkome prie pat tilto ir matau — stovi du. Mano szirdis virte užvire. No- rojau szauti, bet nesinorojo "iszbudinti," nes abudu, žiu- redami in dangu, ka tai svajo- jo. Mano draugas suriko: "ręce do gory!" bet jie iszi- gaudė, vietoj pasiduoti, iszszo- ve ir leidosi begti, kiek tik ko- jys isznesza. Savo szuvias mes juos tuoj pasivijom..... Girdžiu netoli manes, vadas insako: "Vyrai, valio per tilta!" Aki- mirkoj ir visi jau buvome už tilto. Viens iz ju sargybiniu (trezias,) matyt, kur miegojo atbėges in pat musu viduri su- kinejasi ir vis: "panowie, ja- smoj." Mes su juo daug "ce- remoniju" nekeleme.....

Bet szuviu balsas taip greit sužadino priesza mieste, kad vos mes iszsisitiesem grandine, kaip mus puole keliolika lenku matyt norejo sulaikyti mus ant tilto, bet jau buvo veli; mes juos visus isztiesem ant plen- to.....

Tada in mus pasipyle iz vi- su miestelio kampu szuviai. Ant musu galvu, kaip lapai pradejo kristi medeliu szakos. Dar buvo gerokai tamsu, tai

New Yorke kas metas mies- tas parengė milžiniszka eglait- te kuria apszviečia su tuku- tanceis elektrikiniais žibureis. Szimet miestas teip-gi pastate savo eglaitę kaip ant paveiks- lo matome.

viaini, kaip koki žiburiai žyb- ziojo, bet mes vis žengem pir- myn ir tuoj juos visus nutil- dem.....

Lenkai matydami, kad jau blogai, iszleido priesz mus pas- kutines savo pajiegas: 18 rai- teliu. Bet musiszkiai to tik ir lauke: vos tik ju ulonai pasi- rode gatvej, kuri ejo skersai nuo plento, kaip po dviejų sal- viu iz ju tik misziny pasida- re: vieni per arkliu galvas ver- tesi, kiti su arkliais kryto že- men. Pestininkai matydami, kad iz ju ulonu tik misziny pasidare, leidosi visomis pedo- mis begti, o mes jiems per už- kulnius.....

Jie paliko visa savo manta, arklius ginklus, maista, žodžiu visa, ka tiktai turejo, kiti net iszsisvilke, vienmarszkiai be- go, kad tik greiciau iszsinesz- dinti.

Nepabegejo lenkai ne puses varsto, kaip pradejo musisz- kiai (tie kur buvo iszjoje už miestelio) jiems isz pryszakio karszti. Tada nebagu po vi- sus laukus pasklydo, nežinojo kur kuriam detis.

Vietos žmonelius apeme ne- iszpaskyktas džiaugsmas: su aszaromis akyse pasitinka mu- su kareivius ir dekoja, kad isz- vijo vagis, pleszikus, kurie ka- tik nutverdami, viska be atly- ginimo nuo juju plesze.

Tuoj vadas užsake iz to pat miestelio keleta vežimu, kurie akimirkoj jau ezia pat buvo. Mes pradejome rinkti grobi.... Tu vyreliai kiek mes ezia visu užtikome: ginklu, amunicijos, prikeptos duonos, miltu ir sziaip viso gero..... Jie ezia, žiemavot ketino. Sztai ir sža- bas su visais dokumentais puo- limo ant Kapeziamieszio. Pa- stebeta, kad jie jau buvo iszsi- vire pusryezius ir pavalge bu- tu žygiave ant Kapeziamies- zio, bet musiszkiai, kaip pus- ryezius, taip ir ta žygi jiems sugadinom.....

Apie szita atsitikima gandas žaibo greitumu apleke visa lenku apylinke. Lenkai nu- bege in Szapockine pranesze, kad pilni misziskai su armotom ir su kultkosvaizdžiais lietuviai in amerikonu. Nuo viso Sei- nu frunto apie 2 dieni buvo nu- imti visi sargybiniai.

Kaip nupasaškoja vietos gy- ventojai, tai lenkai dangiau ne- visigirdavo, kad eisia in Kauna, nes einant in Kauna reiks pa- matyti Kadiszius, iz kur rei- kejo taip greitai neszadintis.

Blogiausia, tai tu ameriko- nu jie bijo (angliszkuose ru- buose) vos tik pasirode Lazdi- juose kareiviai angliszkuose rubuose, kaip pasklydo gandas kad "Amerikos vaiksas" atei- na Seinu imti. Kažin kas dar- ta paczia diena ta ganda nune-

szė in Seinus ir, kaip nupasa- kioja, Seinu gyventojai, tuoj va- kare pakyle didžiausias trucks- mas; užvare vežimus, pradejo viska kraustyti ir per visa nak- ti ne truputi nemiegojo.

Asz neinsivaizdinu, kiek tuo- met jiems baimes buvo, kno- met savo akimis pamate ties Kadisziais tuos minetuosius amerikonus. Ir kaip nuo ju ne- begsi? Kiti bega visai neme- to, o kaip gali nebegti pama- tes.

Tad valio jums antros kuo- pos kareiviai! Valio musu Vadas! Lazlijai.

Isz Lietuvos

Isznaudojimas iz kito galo.

— Kiekvienas isznaudojimas yra nedoras. Daug buvo tei- singu skundu, kad fabrikantai — piniguozciai isznaudoja dar- bininkus.

Toki isznaudojima valsty- beslaikė neteisetu ir kartais tam tikrais insakymais už- drausdavo. Taip yra pada- rius ir musu uždrausdama Kau- no namu savininkams kelti mo- kesti augszciau tam tikros normos.

Kad valdzia trando perdide- lius apetitus piniguozciu, gerai daro. Gaila tik, kad žiuri in viena puse ir nemato isznaudo- jimu iz kito galo. Tu gi isz- naudojimu atsiranda kaskart dangiau. Asz ezia nurodysiu viena iz ju — tai kauniszkii vezeju nezmomiszkas pleszi- mas. Už atvežima iz stoties in miesta lupa po 20—25 rub. Už pusantruos valandos važia- vo plentu in Karmelava reika- lauja 100 rub. ir t. t. Priesz ka- ra buvo vezejams nustatvta taksa. Delko musu valdzia

jos vel neinvada, nežinom. Ži- nom tik tiek, kad be taksoso ve- žėjai ims lupti publika dar la- biau. Imdami po 25 rub. už puse valandos važiavima jie per diena gali uždirbti po 500 rub. Vadinas virsta jau nebe darbininkais, bet ponais buržu- jais piniguozciais, nes tokios algos in diena negauna rodos nei pats Valstybes Prezidentas. Taigi nezmomiszkais vegeju apetitams reiketu padaryti ga- las taksos nustatymu.

Salocziai. 5. II. Pas mus ne- labai geros naujienos: viena diena miestelyje sujoja vokie- cziai, o kita, lietuviai, o kartais sujoja vieni ir kiti ir susisza- do: susižeisdzia ir vel iszjoja. Vokiecziai iz miestelio buvo paeme kunigus ir keleta vyru ir iszszivare in Bause. Kunig- us paleido, bet vyrs dar lai- ko. Isz kareiviu tevų arba giminiu vokiecziai atima man- ta ir gyvulius ir iszvaro, taigpi grobia prekes iz krautuviu. Liudna ir baisu gyventi dabar pas mus.

ATSAKYMAI.

A. P. Rumford Falls, Maine. — "Ryba" zenklina rubežius, linije, perskyrenti viena viesz- patyste nuo kitos ir t. t. Len- kiszkai tasai žodys butu "žu- vis" o lietuviszkai rubežius. Matai tamista, pagal taji straipsni kuri skaitei, tai buvo prisimstas iz kitur ir teip jin indejom kaip aplaikem. Szia- dien kalikai nauju žodžių stengosi naudoti tokius žodžius ka lietuviai nesupranta idant pasirodyt "kokie jie yra mo- kyti vyrai?!"

Chas. V. Westwood, Ind. — Piningu in Lietuva negalima siunsti tiktai per bankus ir tai nevisados nueina kur reikia.

KA RASZO GIMINES ISZ LIETUVOS?

Antanas Kazlauckas izz Mahanoy City, aplaike groma- ta nuo szvogerio Stanislovo Skirpstavicziaus izz Suvalka guber., Sunszkų gmi., Mariam- poles, Degueziu No. 2.

"Metuosia 1916-1917 buvo sunkus laikai pas mus, laike mus teip suspaude, kad nega- lejome iz miesto iszejti. Tuo- mi laiku ne tik beturezei, bet ir turtingi turejo badauti; — teip buvo sunku kad net pavir- geliams negalima buvo uba- gauti. Mes tiesa pasakius, ba- do neturejome. Duor svas- ras aviziniu su aszark iis ir pelnis miltu kainavo 40 kap.

Tieje ka likos sudėginti tai ne- mažai turejo vargo pakol nau- jei atsistate. Už centnara ru- giu reikėjo moketi po 100 r., sviestas svaras 10 r., lasziniu svaras 12-15 r. O ka-baines iszkentejome! Granatos per galvas ejo ir buvome pasisle- pia in žemia. Kur tik kas ga- lejo, ten ejo ir slepesi kad tik gyvaste apsaugoti. Girdėjo- me kad iz Ameriko iszsiunsta paszjalpa, tai gavome viena karta po 3 svarus ant paros, o antru kartu po 5 svarus. Už svara mokejome po 1 rubli. Tėviszkeje tavo nepasiliko ne- galo kuolo, viskas sudego, ka- da pamacziau, tai net apsiaver- kiau, nepažinojau tos vietos Paczesai buvo izbegia ir neži- nojom kur yra, tik po metui laiko atsizsauke vieni ir kiti kad buvo gyvi. Laimingas esi kad nesugryžai in Lietuva. Kaip žinai, pradejus nuo Ma- riampoles Kauno plentu, tai per kelis verstus buvo galina matyti sunaikytas bazuželes — vieni griuvesiai, tas pats buvo ir kitur. Dabar viskas atsimaine kaip Lietuviai pa- eme valdzia, nors, teisybia tai da ner kaip reike. Dabar gaunu už darba nuo 10-15 ru- bliu už diena in valgi, bet bran- gumas didelis; valdzia ukini- ku nevaržo. Centnarus rugiu 100 r. kvieciezi 120 r. mieziu 40 r. sviesto svaras 6 r. laszi- niu svaras 6 r., pieno kvorta 70 k. duonos svaras mieste 70 k. Mes tikejomes kad po Lie- tuviu valdzia bus lengvesnis gyvenimas, bet pamatam kad tik tiek geriaus kad dienos dar- bas brangesnis, o ukininkai se- di Miesto Taryboje ir visko ne- galima ne aprasztyti. Tuom laik likyti sveiki ir gyvi lyg pasimatymui, nes ne turu lai- ko ir turu eiti in gimnazije. Lauksime atsakymo. Su Diev!

Be to, da turin primyt, kad po Lietuvos valdzios mums darbininkams uždejo dideli junga. Ukinkinkai katrie tu- rejo skolu, tai dabar tukstan- czeis skaito ir apsiuredia plu- szais ir szilkais ir kaip katrie gyresi kad butu da deszimts metu kare, tai mes nebijotu- me, bet mes vargingi darbi- ninkai vaikszeziojem muogi- nes pas mus pakulai kasztuoja pudas po 24 r. o audeklas po 4½ r. ir tai praszeziauses.

(Matyt, kad Lietuvoje po nauje valdzia teip-gi velnia- va. — R.)

Laiszkas iz Lietuvos Dr. K. Griniaus, izz Philadelphia, su- naus leitenanto izz Kauno.

5 Lapkriezio 1919. Mielas Dede!

Turiu proga Jums para- sztyt. Esmu atvažiaves Lietu- von tik Rugsejo 12 diena su transportu prekiu, kurios yra supirktos iz Amerikos del Lietuvos. Dabar tarnauju T-mam Raiteliu pulke, kaip jo oficerias — leitenantas. Tar- nyston Lietuviszkon Kariuo- menen pastojan Paryziuj. Iki szio tarnavau gudiszkio kariu- menoj Denikino Kaukaze, kur atsitiko tokia baisi nelaimė: 1918 m. Spalio 7 diena gauje bolszeviku insiverte in musu namus Kislovodske ant Kau-

kazo, nužude mamyte ir sesu- te. Laime kad Tevelis buvo tuom tarpu ligonbutyje, tai iz- liko gyvas. Asz-gi tik puse valandos priesz ta žudymo at- sitikima pabegau iz namu prie kariuomenes in kalnus, ir tik Sausio 7 d. 1919 pasima- cziau su Teveliu ir dažinojau kad mano Mamute ir Sesnte nuždytos bolszeviku. Kada galutinai tapo sumuszi bolsze- vikai Kaukaze ir iszvyti iz Kislovodske, tai ir asz sugry- žau prie Tevelio adgal. Visas tas karas Kaukaze su Bolsze- vikais tai baisus lapas istori- jos, apie kuri kada — nors pla- cziaus papasakosiu. Laime, kad Lietuva, acziu narsumui savo kariuomenes, iszsigialbe- jo ir nemate bolszeviku.

Asz Gimnazije baigian Kis- lavodske laimingai, su aukso medaliu. Tuom karas su bolszevikais beveik užbaigtas, ir pradadam musztis su vokie- cziais, kurie pavadine savo kol- chakistais nenori iszeit iz da- lies Lietuvos. Upas kariume- nej ko puikiausias. Visi ap- rengti drapanom, kurios gaut- tos iz Amerikos. Zinoma daug dar kariuменеi stoka, bet ma- nom, kad trumpu laiku visos klijutys bus praszalintos. Ku- riamasis darbas eina smarkei pirmyn. Organizacieja kariu- menes eina spareziai. Turim savo mokyklas — oficeriu. Jau mus aviatoriai lakioja. Vi- si pasitikim ant savo speku. Po karni, jai gyvas iszeisui, va- žiuosiu ar Anglijon ar Ameri- kon užbaigti savo moksla. Eiu- siu mokslan inžinerijos-mecha- nikos. Meldžiu raszyt ko dan- giausis antraszu

Lithuanian Europe, Kaunas
1-mas Raiteliu pulkas,
K. Grinius, Leitenantas.

Juožas Vaitiekunas izz Ed- wardsville, Pa. aplaike groma- ta nuo savo pusbrolio Stan- islovo Kisilevicziaus, Suvalka gub., Kalvarijos apskr., Jena- vo valsti. Jenovkos kaimo.

"Sveikinu pirmiansia savo tetinuka ir teta Kuczinskus ve- lindamas idant visi vargai ir nelaimes nuo jus szalintusi nes- teip kaip mes praleidome per- tuos kelis metus, nuliudes es- min, jog neturiu ne tevų ne gi- miniu, kurie mane paliko czio- nais iszvažiuodami in Ameri- ka. Nemažai persigandome kada vokiecziai atėjo in Lietu- va. Priesz Velykas 1915 mete tapom labai dideliuje karo vie- sulioje — iz vienos puses vo- kiecziai o iz kitos rusai, kul- kos leke kaip didžiauses lietus, buvom priversti iszbegeti ir pa- likti savo gimtines vietas, o ka- da sugryžom, tai radom pele- nus ir griuvesius o laukai pasi- liko tik vieni apkasai, užmusz- taju buvo pilna visur pakavo- ta. Kalvarije iždeginta, o žmo- nis per kelis metus negalejo su- eiti su savim.

Jeigu kas izz skaitytoju ži- notu kur Amerike yra apsigy- vena tevai, Stanislovo, kurie badai gyveno aplinkinej Saint Louis, Mo. o vadinas Juozas Kisilevicius tai tegul pas jin- raszo ant augszciau paduoto adreso arba tiesiog pas Juoza Vaitiekuna 57 B. Edwardsville Pa.

NAUJAS ISZRADIMAS PLAUKAMS. Dekavoje ¼ milijono žmonių už- patikus plaukus, o teip-gi sulauke puo- lima plauku labai trumpam laike, in- vieta iszpuolusiu, atauga tankus plu- kai: Gvaranty. Informacijas dykal. Pasakykite kitoms tautoms. Raszy- kite pas: Drs. Brundžas Cosmetics, Sta. W. Brooklyn, N. Y.

Agentura Patvirtinta per Pennsylvania's Valstija.

Parduoda Szipkortes in visas dalis svieto. Telgpi atuzciau pinigus. Apie prekes ir t. t. kreipkites ant szio adreso:

JOHN GOYNE,
227 W. Centre St. Mahanoy City, Pa.

PADAVIMAI APIE SZV. PANĄ MARIJĄ.

VII.

Dievo Motina, Pana Marija siejike.

Pana Marija su Jezum ir Juozapu sveiki ir gyvi išbego iš miszko ir drauge iš ranku baimin žmogždžiū. Už miszko buvo izsmarginta ožiomis žeme, nesenei snarto tuszežio lau ko; jāvai dar nežaliavo. Apsidairius Pana Marija aimanavo:

— Kur ežia dabar pasislep ti, kur begti? Kur dingti?... Nes, ana, Erodo budeliai atsi veja su kalavijais, suteptais nekaltu kudykiu kraujais!...

Eina Pana Marija su kudy kiū ant ranku per arimus, pas ku jnos visi pakniopszoms se nas Juozupas klumpa vagose ir virsta izsmetimuose, bet vi si skubina ir skubina toliaus... Kojas pakirto, kvapo pritruko bet nestoja bege... Pavojus užpakalyje... O gal Erodas su savo budeliais atsiveja ir gali visus tris užžudinti.

Pribego prie ežios, o už ežios prastuolis neturtingas žmogelis seja kviečius.

— Padek Dieve! — prabilo Pana Marija.

— Dekui, dekui! — atsako prastuolis.

— Szia dien seji kviečius, o rytoj galesi pjauti jnos! — paaiszokino Pana Marija.

— Laiminga tu butum, jei rytoj galeciau jnos pjauti! — linksmai atsiliepe prastuolis.

Marija padave Jezu Juozapui ir paemusi iz prastuolio setuve, užsikabino sau ant kak lo, ir pradejo su savo maža ran kyte seti grūdus; kaip tik nu beria sanja, tuojaus iszszoka ir iszkyba isz žemes varpos su sziaudais, ir pradeda banguoti lengvam vejaiui puciant. Api barsezini visa lauka, nuo kraszto lygi krasztiui, sugryžo pas prastuoli, o visas kviečių laukas bangavo užaugusiais ir nunokusiais kviečiais.

— Szia dien jau galesi pjau ti! — szypsodamosi pasake Pana Marija, Dievo Motina. Ir paeme nuo Juozapo kudyki ir nnejo takeliu in soda.

Prastuolis pasilikęs stebisi tai izz stebuklingu kviečiu, tai izz tos moteriszkes, kurios žeme labiau klauso, negu saul es, dairosi ir žiuri in dangu, ar nelekioja angelai, ir nieko nebegali permaitinti: ar tai sap nas, ar kas?...

Galiaus, tartum jam praszvito galvoje: atsiklaup ant žemes, pakele akis in dangu, paskui pasilenke ir, muszda masi sau in krutine, isz gilnu mos szirdies, kaip mokejo, taip meldesi:

— Pagarbinti! Pagarbinti! Pagarbinti!...

Kviečius pradėjo pjauti ta pacia diena kaip pranaszavo Pana Marija. Tik spejo ke liata sykiu su dalgiu užsimoti, kaip iz miszko su szauksmu keiksmu ir žvangejimu iszszo ko Erodas karalius su savo pa siuntiniais budeliais.

— Ei, prastuoli! — suszu ko rusezių bapen Erodas, — ar nenuejo ežia moteriszke su vai ku ant ranku ir toks senis?...

— Nuejo! — nieko blogo ne mislydamas atsiliepe, iszsigan des savo karaliaus, žmogelis.

— Kada? Ar senei? — klan sinejo.

— Tada, kai asz sejan sz tuos kviečius! — drebančiu balsu atsake žmogelis.

— O! — tai jau neverta vy tis... Perveliu! Nieko nelai mesime! Per niek musu var gas!...

Sugryžo insiute budeliai drauge su savo karalium Ero du adgal. Szventoji szemynel e buvo jau toli, toli... Dievas laimingai Juos vede lygi galo Ju keliones.

VIII.

Jezaus kudykste. Mokymasi darbo. Lauke. Javu varpa.

Kada Vieszpats Jezus užgi me, tada visame pasaulyje pa sidare gražiau: visi sodai pasi puosze gražiais žiedais, piėvos žydejo ir savo puiklais žiedais lėvejejo, visur buvo linksmau ir ramiau; visa gamta, tarym u, pajauėjo, o in žmonių szaltas szirdis paputo drung nas, meile gaivinantis vejalis. Dievo Motina, augindama ir gražiai mokindama Jezu, vaiksztinejo su Juom po svieta vadžioje Ji už baltos rankes po žydinezas pievas, skyne Jam žydinezas laukines kviet keles; vaiksztinejo su Juom po sodžius bei kaimus, užeidavo in prastuoliu sulūžusias baku želes, aplankydamo laukuose gananczius piemenelius, rody davo Vieszpaciui Jezu, ka dirba žmones, kaip gyvena kaip jie triusiasi; vaiksztinejo kasmedel in bažnycia ant pri marijos, sumos ir pamokslu mo kino Jezu gražaus pasielgimo ir meldimosi Djevni Tėvui, danguje esančiam... Einant Jiems in bažnycia, bažnyczios durys paczios atsi darydavo, varpai patys skam bedavo, žvakes ant altoriu pa czios užsidedavo, atsiskleis davo kuygos ir miszios paczios atsilaikydavo, nes visi gerai ži nojo, kad tai eina Vieszpats Je zus — Dievo Sunus.

Augant Vieszpaciui Jezu, Dievo Motina mokino Ji viso kio darbo, kad neleistu dykai laiko ir kad nepaprasta dykau ti.

Žmones mate Jezu ariant su auksiniu plugu, in kuri buvo inkinkyta ketvertas arklin ir izz ta keturiu — vienas pabal notas, tai Jezus ant jo užsies des raitas, kai koks prastuolis, lanka are.

Vidurdieniais Dievo Motina atneszdavo sunui pietus. Jis pavalgęs atsiguldavo ant pie vos pasilseti. Pana Marija sa vo baltu žmirstu nusluostyda vo Jam prakaituota veida, kal bedavosi, ir, kaip geras šeim yniks, tardavosi su Sunumi: „Ka in ta dirva sesime?“ Javai tada augdavo visur neap sakomai puikiai, duonos žmo nes turedavo, kiek tik noreda vo, nes patsai Jezus Kristus — Dievas-žmogis — dirbo lauka ir sejo javus... Žmones negerbe ir nebrangi no Dievo dovanu: per daug tu redami duonos, eme iz varpu dirbti szluotas, o izz grudu degtine, ir viska leido niekam bei iszdykavimui; tada derlin ga žeme mažiaus pradejo teisz duoti vaisiu.

Buvo karszta diena. Keliu ejo Jezus su savo Motina, ir abudu labai užsinorejo gerti ir valgyti. Priėjo sodžin, kurio gale stovėjo baknžele.

— Mamyte, civa in vidu at sigerti ir papraszysiva duo nos! — melde Jezus.

— Gerai, suneli, pamatysi va, ar ežia geri, ar mielaszir dingi žmones.

Ineje in troba, rado pikta szeimyninke, szaukiancia pik tu balsu ir keikiancia valgyt praszanti vaika kuris persgan des verke ir drobejo. Galiaus, szeimyninke, isztraukus izz pe cziaus kepanti pagramda, tren ke in verkianti savo vaika, o Dievo Motinai ruseziu balsu at sake:

— Valkatoms duonos netu riul... Nors ir tureciau, bet tik tai ne jums!... Eikite saul!... Nestovėkite, dar ežia bjauru mo prikresitel!...

Szvenčiansioji Dievo Moti na, tai girdedama, labai užsi szirdijo. Jezus, užsirustinos prisake žemei, kad nebeiszduo tu tiek vaisiu. Tada javu var pos susitrauke ir grūdai suma žėjo.

IX.

Dievo Motinos labdarinumas. Tvanas. Padavimas apie kviečių sauja.

Senu-senoveje, kuomet dar gyveno ant žemes labai dideli žmones, tuomet viskas kitaip buvo: javai augo tankus ir augzti, szmekszėjo, kaip misz kas; varpos buvo dides ir pil nos grudu.

Bet žmones, visko perpilnai turedami, kasdien tvirko ir vi sai isztvirkio, kad ilgian Dievas nebegalejo in juos žiureti, o žmones visai in Dieva atydos neatkreipdami kuo toliau, tuo labiau iszdykavo. Dievas, in žmones žiuredamas, bjaurėjosi ju darbais, lauke toliaus, gal pasitaisy, kol, galiaus, pritr uko kantrybes. Kada jau Dievui pritruko szventos kantrybes, tada Jis nusprende panaikinti visa žmonių gimine.

Sąjudino ir prapleszes Die vas darba debesius, izz kurin pa leido, kaip izz viedro, pilti lie tus ir taip lyjo per 40 dienu ir 40 nakciū.

Buvo pati rugiapjute. Lau kuose bangavo subrende javai, kurie, tarytum praszyle-prasz e paimti ju gausius vaisius. Bet lietus pyle ir pyle, lyjo be perstojo, žaibai žaibavo, per kunas griove, net baisu buvo matyti bei klausyti: upes krioko nebesutalpindamos vandenu savo krantuose; pelkes, duobes plynes ir lygumos iszrodo lyg jures; vanduo gluduriavo visur; vilnis pliaukszėjo per už setus laukus ir gyvulių ganyk las... Visus gyvunus sutverimu s apeme baisi baimė. Žmo nes labai persigando; atbudo in užmigusios szaines; suprato, kad ju daromos neteisyes in nuodemes užtrauke rustybe Dievo ant žemes, kuris, skan diudamas žeme, baudžia isztvirkusius bei pagedusius žmo nes!

Dievas ruseziui žiurejo izz dangaus, kada vanduo be jokio galesezio skandino ir naikino visus vaisius bei augalus, kad ne beliktu ne vieno grudelio sekiai.

Ir pasaulis taip bejokios pag elbos butu pražuvęs: žmones but iszmire bei prigere, kaip uodai po smarkaus lietus, au galai ir vaisiai but supuve, tik žeme but pasilikus vandenyje mirkti ir rugti.

Iz dangaus drauge su Viesz pacziui Dievu žiurejo žemyn szvenčiansioji Panele Marija. Ji, tai matydama, susigraudi no; Jos galestinga bei miela szirdinga szirdis verke izz skau mus, nes mate, kad žemes gra žumas nyksta, o visi gyvi sut verimai žuva amžinai. Tada Pana Marija pradejo Dievo prasztyti, iszsyk nedrasiai, pas ku drasiau ir karszeziau, kad Sutvertojas nors dalele atleis tu žmonių nuodemiui ir pasigai letu žuvanczio tokio gražaus sutverimo.

Dievo motina melzdama Vieszpatis Dievo pasigalejimo, nusileido drauge su lietum ant papludusiu vandeniu lauku, kur be galo, be kraszto bangav vanduo ir kaip skenduoliu galvos, matedi virszunes pil nu varpu, siubuojančiu in vi sas puses, kurios, tarytum, no redamos nuplaukti kur ant sau so kalniuku.

Dievo Motina, Pana Marija, paemusi viena tokia varpa, pa kele pilnas aszaru akis in dau gu ir verkdamas susuko: — Vieszpats Dieve, mano mie liansias, nors tiek jiems, tiems žmonems, palik!... Vieszpats Dievas maloningai iszsklause praszimo savo Supaus Motinos ir tada tikpamuoja savo szventa ranka in debesius, tuojaus nus tojo lyti, padanges nuszvito, oras prasibaive, vanduo nuse ke, žeme iszdžiuvo, irvel javu varpos, nors lietaus apkultos, pakele savo galvas augztyti, bet jau ne tokias dides ir pil nas grudu, kaip kitados; tiek tik paliko grudu varpose, kiek

Dievo Motina, turedama savo saujoje, parode Vieszpaciui Dievui.

Tomis liekanomis, kurias szvenčiansioji Pana Marija iszgelbejo nuo pražuties javus, uri dabar žmones maitintis per amžius ir tureti izz to duo ra ir sekla. Dolei to dabar žmones turi Dievo Motinai de koti už iszgelbejima nuo bado ir mirties. Izz tos tai prie žasties ant kiekvimo javu gru delio pasiliko mažas, mirtino mos žmonių akimis ne užma tomas, geros Dievo, Motinos Panos Marijos paveikslėlis.

X.

Žalčiai, Paukszcziai. Lakszt ingala ir peleda.

Atsitiko tas labai gilioje se novėje. Tuosyk žalčiai dar neszlaužinejo pilvais kaip dab ar, bet turejo kojas, tad vaik szezioti-vaiksztinedavo po žo me. Tankiai velnias in žalti pasivertes tykodavo, kadkoku nors budu pražudyti brangiau sias Dievo sutverima — žmogus.

Kartą szvenčiansioji Dievo Motina ejo per miszka labai gi liai užsimasčius. Tik sztai izz po keroto medžio krumo staugai iszszoko žaltys, turbut noredamas Pana Marija gun dyti. Dievo Motina tai pama czius baisyti persigando, net vi sos szventos mintis Jai iszdul kejo. Galiaus Pana Marija, kiek atsipelkejus, susuko:

— O tu bjauriausias sutveri me! Už toki netiketa iszgzdi nima, szliaužiosi pilvu po žo me!

Gludiniui žalčiui tuojaus kojos pražuvo ir krito jis ant kratines ir smilteta žeme. Nuo to laiko žalčiai labai gerbia Pana Mariją ir laukia, ar Ji kuomet nors nesušimyles ir ne pagales ju ir ar nesugraizis jiems koju... Dabar kiekvienais metais, dienų užgimimo Dievo Moti nos Panos Marijos (per szili ne), laike misziū ir kada kuni gas inlipa in sakykla pamoksl a sakyti, visi žalčiai ir gyva tes iszlenda izz olu, sulipa in medžius ir klausosi, ar neisz kirs ka nors gero apie save; nau jog ponis esi da mergina.

Susigriebe.

— Daktare nesmagauju.

— Kas ponei yra?

— Pati nežinau, nes labai nerimauju.

— Ar gal ponis tikiesi buti netrukus motina?

— Nugl kas ežia? Jau asz nuo dvieju metu naszlauju.

— O, labai perpraszau, mat ponis gerai iszziuri, mat misli kirs ka nors gero apie save; nau jog ponis esi da mergina.

Kaip Szvente Kaledas Lietuvoje

Atejo laimingos ir linksmos Kaledos.

Szirdingai ju lauke žmones visi.

Ražančiu atkalbeja valgyti sedos,

Ir plotkeliu pasidaline, laimingi linksmi.

Pavalgia žmonis bažnycia krapina,

Klausyti trejopu szventuju misziū.

Algas gaspadorius ta diena dalina.

Ir linksmina szirdis jaunuju tarnu.

Raudonos, laimingos merginos tarnaites,

Kad gavo už savo darba graszius,

Kalba; kaip pirks sau tresus, skepetaites,

Kaip bus, kad vieszinszis pas miehus tevus.

Berniukas ir džiauges, szejp teip apsiredes,

Jau ejna jis neva misziū iszklausyt,

Bet musu Kaledos ne tam juk Kaledos,

Kad laika bažnyczioje ta diena daryt.

Per visus metus buves be skatiko,

Berniukas nors szia dien juk tur pasidžiaugt.

Bažnytkiem drauga jisai susitiko,

Reike džiaugtis, bet kaip? Tai pas Mauszku reik traukt!

Dixmude

Vokiečiai apledo Dixmuda, szitam laike 1914 mete, kuri užeme Allijantai. — Kur randasi Francuzu kapitonas?

TARADAICA.

BALTRUVIENE.

Paguodoti musu Skaitytojai!

Szia dien jumis joku žiniu negarsysim, Tikrai su Szvente Kaledu sveikinsim. Žinote, jog ir mes norim truputi pasilset Savo seimynoms velimus ir sudet. Tik tiek, jog del visu Lietuviu ir Lietuvaicziu, Vyru, moteriu, vaikeliu ir mergaiciu, Del visu velinam ka geriausia, Meldžiame užsilaikyti kadoriausia, Kad teip svarbioje dienoje Szventu Kaledu. Nedarytumet terp saves bedu ir vaidu. Tas reiszke, nesipeszkit ir nesidauzykit, Bet broliszcai vieni kitus pasveikinkit. Juk mes del visu velinam daug giaro, Tegul tasai Jezaus Užgymimas sutaika daro, Terp musu Lietuviskos tautos, Ant Jojo Užgymimo valandos szventos.

KO PATS NENORI, TO IR KITAM NEDARYK.

Izspuvusiame medyje ant upes kranto. perejo peleda. Peledos vaikai jau buvo dideli, kada negaleistingasis Adomukas atejo ju iszinti. Drauge su juo atejo ir daugiau kaimo vaiku. Jie visi pritare Ado muko darbui ir kuogreicziausia panorejo pamatyti „pa naktines“ (suprask, peledos) vaiku.

— Mes pažiuresime, kokie jie yra, tie naktibaldos, ir at versime ju akis, kad jie diena matytu, — kalbejo vaikai.

Tai-gi Adomukas, nieko ne laukdamas, insirabzdino in me di ir jau buvo bekiszas in sky le ranka. Bet kur buvus ne buvus atleke peleda. Mat, jos netoli buta ir matyta, ka Ado mukas nori padaryti. Iz smar kumo lekdamas nagais ir snapu kaip dave ji vaikai in kakta, tai tas nebeiszsilaukes, kryto nuo medžio ant kranto, o nuo kranto nusiryto tiesiai in kark lyna ir in vandeni. Visi ant kranto stovintieji vaikai juoke si pilvus susimdami, kaip pe leda musze Adomuka, kaip jis nugriuvo in upe, kaip juokin gai kabarnojos karklyne ir ly gi kaklo vandenyje. Bet vai ku juokai umai pasiliove, kai pamate jie krauju aptekusi Adomuko veida. Tai peleda asztriais savo nagais ir užries tu snapu perkirto jam kakta.

Pro szali ejdamas senukas (jis viska mate,) tare in Ado muka ir kitus vaikus:

— Vai padauza tu, Adome li, kam tau reikejo lipti žudyti nekaltu pankszteliu? Atsi mink, suneli, kad peleda, ly giakai, kaip ir kiti paukszcziai, gera motyna ir neatiduos tau pigiai savo vaiku. Visu pirma pradauza tau kakta, galejo net akis iszkapoti, antra, krisda mas tu, smarkiai užsigavai, o kad augszciau butu, gal butu mei, neduok Dieve, ir užsimu szes; treczia, kad upe butu gi lesne ir ne karklynas, ir ne vai kai, tu butumei paskendes! Liaukites, vaikučiai, žude pauksztelius. Neturesite gero vardo tarp žmonių, jeigu il giu tap darysite; jus vadins pauksztvagiais. O ar gera, ant galo, butu jums, kad atejtu in jusu nama žmogždžiai ir nu žudytu jus? Verktu jusu te veliai ir jus patys daug nukent etmete.

Ko patsai nenori, to ir kitam nedaryk. — Senis, žinoma, daug sneke jo, bet jis tikra teisybe pasake.

Gera trauke.

— Asz laikiau žmogus tiktai kad nutraukinetu czebutus nes jau jojo netekau.

— Del ko, — ar ne gerai nu traukinejo czebutus? — O, labai gerai, kaip man nutrauke pora, tai ir dingo.....

Mielaszirdingas.

Ubagas: — Esmiu tevas pul kelio vaikeliu, apteiki mane ponelei, o tuom nuszluoystysi ne vena aszara.

Mielaszirdingas. — Nueikie pas mano paczia, jiji duos tau keles senas skepeteles del nu ne viena aszara.

Nuilsias.

Na kialkie tu tingyni, jau deszimta adyna! — Nu-gi kialt kelsiu, nes jau szia dien nieko ne dirbsiu kaip tik pavalgysiu.

Daug geriau.

Ponia dave del tarnaites spi ritaus, del nuszeitymo zerk lo. Kada nuejo pažiureti, kaip tarnaitė szveiczia, užtiko gerenczia spirita.

— Ka tu darai! paszauke ponis ar tau daviau kad gertu mei? — Juk ketinai su juom szveist zerkola? — Toip darau, poniete, at sake tarnaitė — tik darau kaip geriau. Geru spirita, o paskui kvepiu in zerkola ir szluostau, ta skaistesni veida rodo.

Iz Najorko.

Preseris in findisze — Mano mylema Keidukia, esmiu bied nas preseris, nieko tau duoti negaliu, kaip tik szita menka žieduka, kuris turi pas mane didele verte... Apie 40 kartu užstatinejau lemarde!

Teisingas vyrelis.

Ona: — Asz tave Juozeli my leczia, nes nežinau, ar tu visa dos mylesi mane?

Juozas: — Jeigu manes neti ki, tai paklausk Mares, o jiji pati pasakys, jog asz, bus jau metas kaip su jiąja vedžioju siu.

Ant medžio.

— Ponas grafas velei nepa taikei? Neturi ponas szia dien giliuko.

— Tai nieko, ba matai po nas asz ilgai užtrukau Afriko je, ant slonių nedžiojau, tai prie smulkiu žvereliu ne pra tes ir negaliu pataikyti.

Zinios Vietines

Linksmu
Kaledu

— Serečo Kuezia
— Adomo ir Jievos
— Ketverge Kaledos!
— Visiems Mahanojie-
ciamis veliname linksmu szven-
cziu.

— Utarninke "Saules" ne-
sziotojai apdovanos kožna skai-
tytoju su puikumi kalendoriu.
Neužmirškite apdovanot ne-
sziotoju, juk žinote, jog per vi-
sus metus atnesza jum laikras-
ti in stuba ar tai lije ar sniegti
ar szala. Bukite duosmus ir
padarykite linksmas Kaledas
nesziotojams laikraszezio.

— John W. Philips, kasie-
rius First National Bank kuris
taji dinstas pildė per 20 metu,
likos paženklytas kasierium
Phoenix Trust Co., Filadelfioje.
Ponas Philips apieis musu mies-
ta nuo Naujo Meto gailenes,
jog neteksime teip gero žmo-
gaus, kuris ezion gyme, užaugo
ir buvo miletas per visus, ku-
rie jin pažinojo.

— Jaunu vietinei prisiunezo
koki daneszmis in redakcije
tai meldzeme ant tojo daneszi-
mo pasiraszyti ir paduoti savo
adresa kas prisiune nes kitaip
daneszimai eina in gurma. Apie
tai neužmirškite.

— Neturime guzutes ne alu-
czio, be kuriu galiama ir api-
eiti, bet be gero overkoczio ir
siuto negalime apseiti. Tuo-
sius gausite pas Rynkeviezin,
kuris su kožnu žmogum apsi-
eina krikščezioniskai ir sav-
ziuningai, nelupa už drapanas ir
parduoda pigiau ne kaip kitur
gausite. Apie tai jau visi per-
sitikrino ir sako kad teisybe.

— Ponas Aleksandra Vit-
kauckas iz Filadelfijos drau-
ge su savo paeziulia atltanke
subatos diena redakcije "Sau-
les". Ponas Vitkauckai iz-
keliaus in Lietuva 31 diena szio
menesio, kur sutvarkines lietu-
viszka dailia Lietuvoje, nes rei-
ke žinoti, jog p. Vitkauckas
yra vienas iz gabiausia ar-
tistu. Ponas Vitkauckienes te-
vai gyvena Hazelstone. Ve-
liname laimingos keliones.

— Ateinanti "Saules" nu-
mera, Mahanojus skaitytojai
aplaiyks Serečojo.

— Szia dien 22-tra diena,
žieminis nakties pervizini-
mas dienos, yra tai pradžia
žimos. Dienos jau biski il-
gesnios.

— Nedelioje laike pirmu-
nes miszes naujai iszszventytas
jaunas kunigas Juozas Kara-
lius. Žmoniu radosi pilnute-
lia bažnyczia ir visi pasinaudo-
jo iz palaiminimo jauno ku-
nigelio. Veliname jaunam
dvasizskam laimingo ir pasek-
mingo darbszavimo ant izga-
ningo kelio.

— Ateikite in Seiverto Ka-
ledu Sztorą. Tukestanciniai vi-
sokiu graziu daigtu del Kale-
du. Nepaisant ka reikalau-
te tai pas mus rasite. Jeigu
tai del moteriu, merginu, vai-
kams ar kudikiams. Seiverts
29 E. Centre St., (D. 23.)

— Visokiu sidabrinu ir auk-
sinu daigtu, laikrodziu, ziedu
ir t.t. geriausia gausite pirkti
pas Geo. Miller, 113 W. Centre
St. (Xms)

— Pirkite blanketas ir kal-
dras kaipo Kaledu dovanas.
Užsilaikykite sziltai. Turime
visokiu blanketu ir kaldru ge-
riausius materijolos. Pilno
didumo. Blanketai po \$6 lyg
\$10. Kaldros \$6. lyg \$10. Pas
Seiverta 29 E. Centre St. (D. 23)

— Pigus pardavimas viso-
kiudrabužiu ir apredalu del vy-
ru ir vniku pas Rynkeviezin.
Jeigu reikalaujate koki žiemi-
ni drabužiu tai dar turite gi-
ara progo pirkti pas Rynkevi-
eziu, pigiau negu kitur. Atei-
kite peržiureti musu tavora ir
prekes. (D. 23.)

Aplaukime daugybe visokiu
materijola del iszszvinejimo,
skepetaeiziu, krepsziu ir kito-
kiu puiku daigtu. Gansite vil-
niu visokiu gatunku ir koloriu.
J. Refowich, 129 W. Centre St.

SHENANDOAH, PA.

— Praeja sereča kasyklo-
sia Turkey Run, likos užmus-
tas Juozas Szuszinskas, 46 me-
tu senumo, gyvenantis po No.
522 W. Centre uli, palikdamas
dideliam nuliudimui paezia ir
keturis vaikus. Szenadori pra-
gyveno apie 26 metus, prigule-
jo prie Szv. Jurgio, Stepono,
Daminiko ir Loyal Order of
Moose draugysziu. Paliko vie-
na seseria Beltimeoreje. Laido-
tuves atsibuvo praejta subata
su bažnytineis pamaldoms.

— Praneszu visiems Lietu-
viams idant neužmirsztu apie
musu Kaledini tavora, kuris at-
sizenklina nuo kitu tavoru ko-
kie randasi sztorosia. Pas ma-
ne gausite naujausio ir puik-
iausio iszdribimo jekiu, szilki-
niu paneziaku, apatinu drapa-
nu parasoniku, pirsztiniu,
maszneliu ir kitokiu dalyku
tinkamuju padovanojimui ant
Kaledu. Meldziu pas savo
tautiete atsilaikyti o su jumis
apsieis žmoniskai Mrs. S. J.
Mockaitiene, 224 S. Main uli.
skersai paezo. (to D. 23.)

Greenfield, Mass.— Darba-
cznia gerai, pribuvusiems ne-
sunku darbus aplaikyti, tik
mokesezei ne yra vieni iz ge-
riausiu, brangenybe teip kaip
ir visur. Sniego kaip ir ne bu-
vo. Lietuviu yra pusetinas
burelis kurie darbuojasi del la-
bo tevynes, nors ne visi iz-
szli bolszeviku.

— Atsibuvo ezion prakal-
bos laikytos per V. Vaszka iz
Bostono ant kuriu surinkta
\$70,50, ir tris dolerius už sve-
taine. Tik tuju pravardes už
raszinejo ka aukavo po penkis
dolerius o szej smulkesniu au-
ku nerazse.

— Apie p. Vaszko kasztus iz-
keliajimo redyste negarsina,
nes tai ypatiszkas dalykas Tau-
tos Fondo sanariu ir nesikisza
visuomenes reikala, apie tai
turejo gerai sanariai susitart
su p. Vaszku o ne po susirinki-
mui kada, viskas užsibaige.

— "Kas akiu neatidaro tas masz
nelia atydaros."

Esmiu persitikrinus.

Motina in duktere:

— Ar tu tikrai mislini, jog
tasai jauniki bus geru vyru
del taves?

— Teip, brangi motinele,
esmiu persitikrinus, nes visos
mano drauges del manes jin
peikia.

NESITIKEJO JOG JAM PADARYS
TIEK SMAGUMO.

Sinecztu szirdinga padekavone už
teip puikia knyga koka yra "Tuk-
stancis ir Viena Naktis". Da tokiu istoriju
ne esmiu girdejas ir skaites kokias
radau toje knygoje, kuri mane palink-
smina diena ir nakti. Kada paeizu iz
darbo tai tuojaus griebius už knygos,
no rupi man noreikalingas vietos. Ne-
tukejau ka kiti kalbejo apie ta knyga
pakol sau neparsigabenau iz redystes
"Saules". Velnu kožnam jaja pirkti
ir skaityti o tures smagumo daugiau
kaip už szimta doleriu. Su pagarba,
Vincas Malaiszka, Sparrows Point Md.

GERIAUSIA
DOVANA

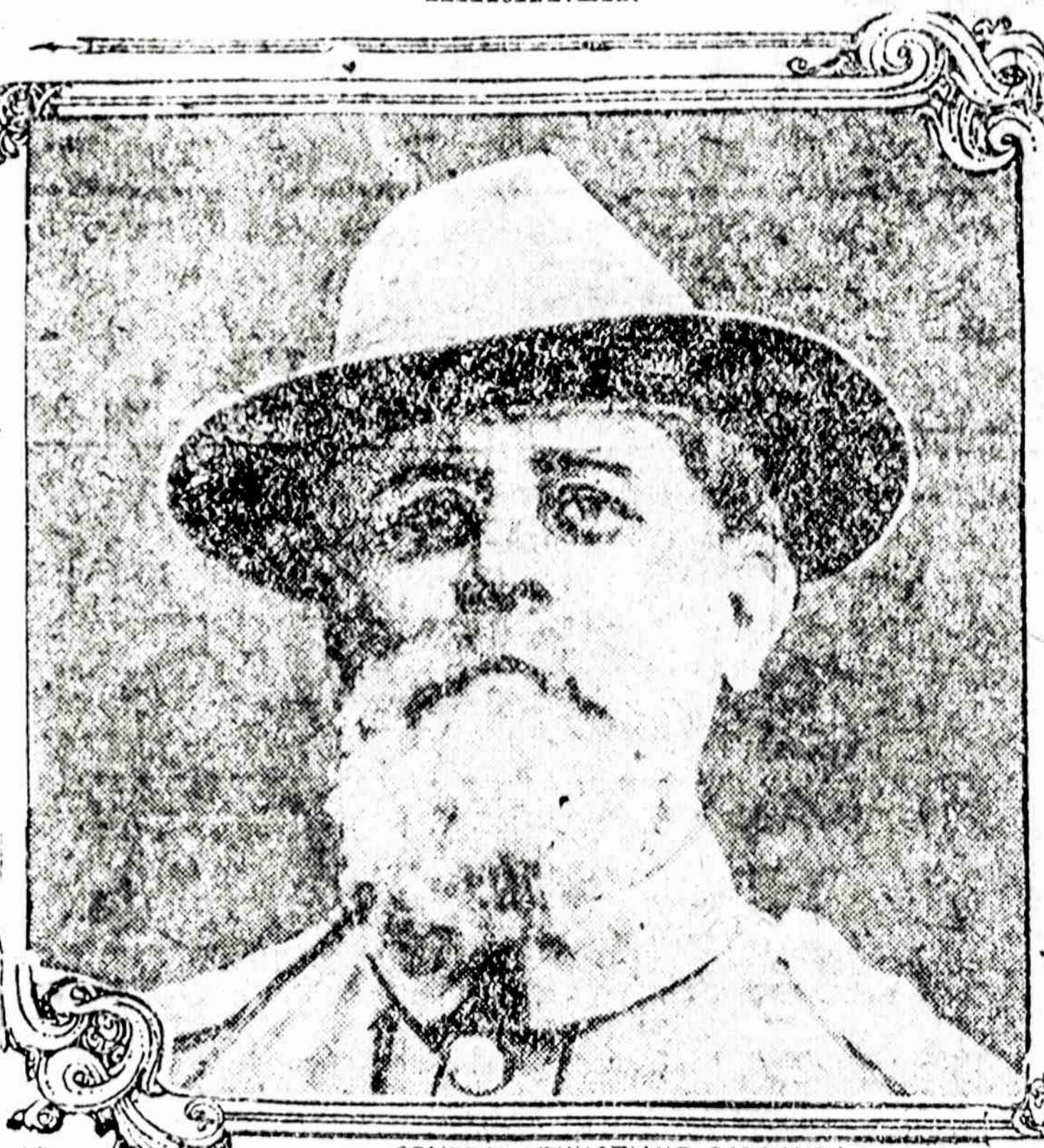
su kuria džiaugsis
per visa meta, yra la-
kraszius "Saule". Skai-
tyta jaja ir džiaugsis mo-
tyna, tevas, sesuo, brolis ir prietelis.
Tiktai \$3.00 ant meto. Prieš tam
gaus Puiku Kalendori.
W. D. BOCKOWSKI-COMPANY
Mahanoy City, Pa.

KANDIDATAS ANT PREZIDENTO SUV. VALST.

MAJOR GENERAL LEONARD WOOD

Generolas Leonardas Wood likos apszauktas kaipo kand-
datas ant prezidento SUV. Valst. atejananti meta. Generolas
Wood yra pagarsejas visam Amerike kaipo žmogus geidzen-
tis pagerinti visa sklypa ir izgialbet izz ranku nesavzinisz-
ko politikieriu. Gilukis jam, ir kad butu iszrinktas.

MEKSIKOS PREZIDENTAS VENUSTIJANAS
KARANZA.

GENERAL VENUSTIANO CARRANZA

Jeigu Karanza greitai neapsimsalszys ir nepaliaus zudyti
amerikonizszkus padonus, tai SUV. Valstijei ketino jam duoti
in kaili, jog greitai negales užmirszt. Amerikas yra pasi-
rengias inejti in Meksika bile diena.

Slaptybe.

— Ar žinai, dažinojau szia-
dien slaptaus daigto, del ko
sziaudien piragizzei mažesni, o
pirmai buvo didesni. Ar tu
žinai, del ko?

— Tai, ne žinosiu! Del to
jog pirmą daugiau dezo tesz-
los.

ANT PARDAVIMO

Cigaru sztoras ir Pool-ruimas.
Atsizaukite ant vietos, po No.
234 E Centre St. Mahanoy City

Naujas Lietuvizszkas Graborius

Kazis Reklaitis
516 W. SPRUCE ST.
MAHANOEY CITY, PA.

Ne straiukuot! Buktai savo
bosas. Nereik kitam durti.
Izmok balberaut. Geras
uždarbis, kad ir važiuoti
in kraju. Aple daugiau
raszkykite ant adreso:
Nossokoffs International
Barber School,
1202 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

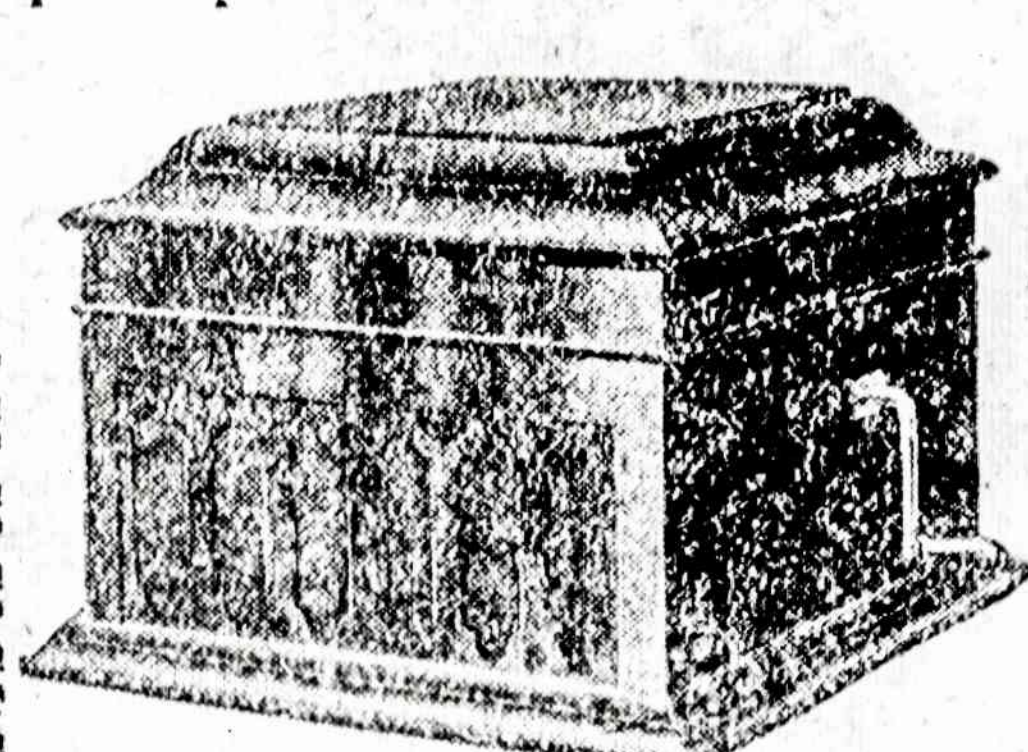
KALEDU DOVANA VISIEMS

— Zieda. Tai tik ant trumpo laiko todėl užsiorderuokite sziedin. Izga-
nėdinima gvarantinancie. Prisiuskite tik \$1. Reszta užmokėsio kada
gausite laikrodeli ir dovanas. Adreza vokite szilteip:
AMERICAN NOVELTY SUPPLY CO.
Dept. L-23, P. O. Box 1034, NEW YORK, N. Y.

Lai per Kaledas
buna muzike
juso name

Galite sau pasirinkti iz-
triju geriausiu iszdribimu
Columbia
Pathe ar Edison
Lietuvizszku, Lenkiszku ir
Amerikonizszku rekordu.
Daugybe visokiu dainu,
szokiu ir muzikaliszku.
Ateikite ir paklausykite
priesz pirkima.

Guinan

Mahanoy City

ir

Mt Carmel

NAUJAS PILNAS ORAKULAS arba burtų, monų ir visokių paslapčių kny-
ga. Teipgi praktika C. C. St. Germain Deliauzmė su paveikliais. Surinko
ir isgule is svetimių kalbu J. Lankis. Yra tai didžiausia ir praktiskiausia monų
knyga, burtų ir deliauzmės FORTUNE-TELLING moksly. Formatas 6x9 co-
lius. 414 puslapių. Popierios viršais. \$2.50
Graziuose audimo apdaruose. 3.60

PILNA KALADE KAZYRY IN ŠEŠIOS ŠTUKOS SU PAVEIKSLAIS IR INSTRUKCIJOMIS.

Vieni žino kad
burtininkai Ameri-
koje vadnami yra
Fortune Tellers
speja žmoguliainę
ir ateiti su pagela
Kazyry (Kort). Ar
toki burtininkų
spėjimai is nekelty
Kazyry turi kokią
vertę mes apie tai
nekalbesime, tik
pasakysime, kad
yra tukstanciai
žmonij, kurie pas
tokius burtininkus
lankosi spėjimui savo ateties ar laimės už tai po kelis po ke-
tikos doleriu. Geriausia ant svielo burtininkė buvo tai ponia LENORMAND
Paryzije. Francuzoje, kuri su pagela savo Kazyry visiem ispedavo ateti.
Pasja vaikščioj keli Kazyrys viso svielo didžiulai, kunigaiszcai ir karaliai ir
klekviemai jateiti ispedavo. Po myriui virkimeš burtininkes. Jos Kazyrys
ruteko į svieta ir šia dien joni naudojasi geriausiu svielo burtininku, ir kiekvie-
nas, kas jas turi, gali su jomis ispeti ateiti taip gerai, kaip ir burtininkai. Sios
Kazyrys yra an instrukcijomis, kaip jas vartoti ir kaip ateiti ispeti. Sios Kazy-
rys yra geriausia žaismė inosane laike ir su joni ne tik save, bet ir visus kitus
geriausiai nubovyti seimynikuose ir draugikuose susirinkimuose. Sita pilna
kalade Kazyry ir ŠEŠIOS kitiškos štukos su paveiksliais ir instrukcijomis yra
dabar gamamos pas mus. Kaina tikrai. \$1.50
Siųsdami pinigų adresuokite
S. P. TANIS & CO.,
31 EAST 112th STREET, CHICAGO, ILL.

Sztai Koki Prieteli Turite
Merchants Banking Trust Co. Banke

Yra tai pirmutine Banka Mahanoy City ka pradejo moket
procenta ant sudėtu pinigų.
Yra tai Banka in kuri ateinate, kada reikalaujate pagelbos
kada perkate namus.
Yra tai Banka kuri pagelbstu jums atmoketi skola per
lengvas menesines mokestes arba teip tankei kaip
jumis geriausia iszpuola mokėti.
Yra tai Banka kurios virszininkai yra juso tautiecziai ir
pažinstami.
Yra tai Banka in kuri galite ateiti ant rodos arba informa-
cijos, kada norite kur investyti pinigus arba pirkti
namus.
Yra tai Banka, kurioje jauceziate lyg save name.
Yra tai juso Banka.

Pasakykite savo draugams ir pažinstams kad dētu savo
pinigus in Merchants Banking Trust Co. Banka. Szita
Banka žino kaip jums geriausia pagelbeti.

MERCHANTS BANKING TRUST CO.,
MAHANOEY CITY, PA.

—DIREKTORIAI—

D. M. Graham, Pres. L. Eckert, Vice-Pres. D. F. Guinan, Treas.
J. H. Garrahan, Attorney W. F. Rynkevics A. Danisewicz M. Gavula
P. C. Fenton T. G. Hornby

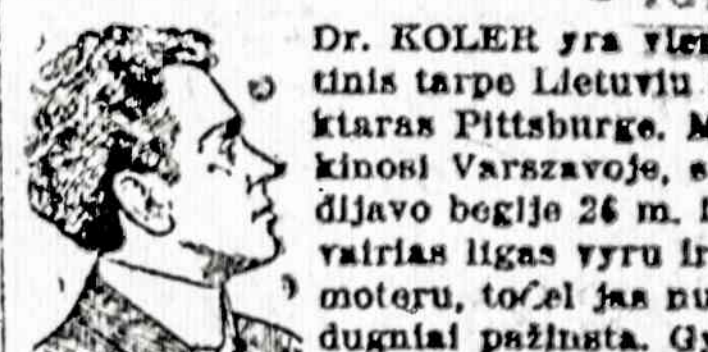
AR SERGATE RHEUMATIZMU?

Jeigu sergate RHEUMATIZMU o jums jokios gydovles ne gelbejo pasitraukit URSUS
GYDUCLES NUSO RHEUMATIZMO (geri). Preke už banka
URSUS LIMENTAS NUSO RHEUMATIZMO (tepti) Preke \$1.50
URSUS KRAUJO VALYTOJAS, sustiprina nusilpita krauju. Preke \$1.50
URSUS PLAUKU APSAUGOTOJAS, užaugina stiprius plaukus. Preke \$1.50
URSUS SKILVINIS BITERIS, reguluoja ir pravaldo vidurius. Preke \$1.00
URSUS MOTERIMS REGULIATORIUS. Motery draugas nelaimėje. Preke \$1.50

Mes siunčiame kožnam ant pareikalavimo musų didelį Katalogą Naminių Gydolių
kuriam rasite daug naudingo skaitymo apie žmogaus kūną, sveikatą, jo lygias ir pagelbą.
URSUS REMEDY CO.,
160 N. WELLS ST., DEP. B CHICAGO, ILL.

Dr. KOLER

638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. KOLER yra viena
tunis tarpe Lietuviu da
kiras Pittsburg. Mo-
kimosi Varzavoje, eta-
dijavo bogijo 24 m. In-
vairias ligas vyru ir
moteru, tozel jas nuo
dugntai pažinta. Gydė
užnuodintima krauju
ir silpnynes vyru, spuogus, nfeležimas
ligas tiulmo, invairias ligas pselan-
zias nuo neczytumo krauju. Atei-
zaukite ypatiszkal, per laiszkas mas
vegydau. Dr. Koler kaiba Lenkiszkai
ir Rusiszkai.
Ofisios valandos: nuo 9 ryte lig 4
vakara. Nedelionia iki 2-v. popiet

Capitol Stock \$125,000.00
Surplus & Profits \$400,000.00

Mokame antra procenta ant
sudetų pinigų. Procenta pri-
dedam prie jusu pinigų 1-ma
diens Szasio ir Liepos mene-
suose, nepaisant ar atnesat
parodyt knygete ar ne.
Mes norim kad ir jas turė-
tumet reikala su musu Banka
nepaisant ar mažas ar didelis
Bankas adaras nuo 9 val.
ryte lig 3 val. popiet, Subato-
mis 9 ryte lig 12 val.

H. BAILL, Prezidentas
F. J. NOONAN, Vice-Pres.
J. E. FERGUSON, Kasierius.
R. T. EDWARDS, Vice-Kas.

DAKTARAS W. BURKE

LIETUVIS

413 W. Market St. Pottsville

Su visomis ligoms-prima, nuo

valandos iki 10 valandos izz ryto,

1 iki 3 val popiet, 6 iki 8 vakare.

Telefonai. Bell - Kensington 6316

Keystone - East 6720

Dr. E. G. KLIMAS.

PERSINIS IN NAUJA VIETA

Priemimo valandas:

1 iki 10 val. ryte, 6 - 8 val. vakare

2533 E. Allegheny Ave.

PHILADELPHIA, PA.

Sinecziu pinigų in visas dalis

svieto, parduodu szipkortes ant

geriausiu liniju, padirbu ir Notari-

jalizszkal užtvirtintu visokius dok-

umentus. Esmiu užtvirtintas per

Pennsylvanijos Valstija ir po ats-
kancanzia kaucija ir prižiura bankino
departamento. Raszykite ant szio
adreso:
J. G. BOGDEN, Banker & Agent
Cor. W. Long & Main Sts.
DUBOIS, Pa.

Daktaras Juozas J. Austra

LIETUVIS

Buvusis Daktaras Karlumeneje.

GYDO VISOKIAS LIGAS

Prima ligonius lig 10 valanda ryte

12 lig 2 popiet, 6 lig 9 vakare

Telefonas-Bell 559 R.

113 E. Coal St. Shenandoah

A. C. NOVAKAUSKAS

ADVOKATAS

Kampus Main in Centre St.

SHENANDOAH, PA.

Lietuvizszkas Graborius

A. J. SAKALAUCKAS

301 EAST PINE ST.

MAHANOEY CITY, PA.

W. TRASKAUSKAS

LIETUVIZSZKAS GRABORIUS.

PIRMUTINIS LIETUVIZSZKAS

GRABORIUS MAHANOEY CITY, PA.

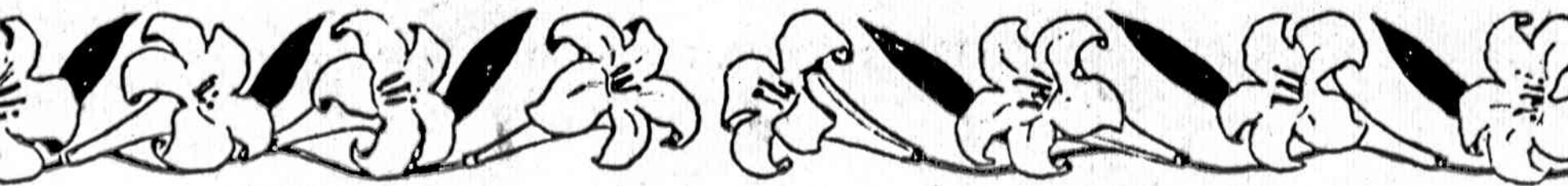
Iadoja kunus numirusiu, Pasamdo

automobilus, riginus ir vezimus del

laidotuviu, krikščizliniu, veseliu, pasi-
vazinejimo ir t. Krausto daigtus ir t.
526 W. Centre St. Mahanoy City, Pa.

Mahanoy City, Pa. Utarninkas 23 Gruodzio (December) 1919

SZV. PANELE SU KUDIKIU

Szventu Kaledu sulaukus, visus musu Skaitytojus sveikiname ir veliname viso gero.

REDAKCIJA

Kaledu Garnis

Emilije Venekiute, buvo tai ne didelio ugio mergaite, graži ir puikaus sudejimo mergaite. Keli menesei adgal džiaugesi iš savo gyvenimo kaip pauksz tele ir lauke prisiartinancziu Kaledu, nes netrukus ketino ap sivist ir buti da linksmesne. Bet....

Emilije sulaukus Kaledu jautesi visaip kitaip. Jautesi nelaiminga mergaite, kad likos sumindžiota kaip lelijele po ko ju tojo, kuri mylejo ir jam tikejo visame. Griauže josios szirdele, jog Juozas Mileraitis, kuris ateme jiai panysta pradejo apie jiaja užmirszt. Nesitikejo jau tokios dovaneles nog jojo kokia aplaikydavo kas metas priesz Kaledas.

Sziadien pradejo rupintis kur jiji nebage pasisleps nuo žmonių su savo gyva leliukia, kuriai apdovanojo jiai Kaledinis garnys. Pasiemus savo gyva dovanelia nubego pas Da-

— Dievuleliau mano. Sziadien Kaledos, visi linksmi tik asz. Nelaiminga likaus, ka asz dabar veiksiu, visi mane dabar išjuoks ir už ka? Ar už tai kad asz jin mylejau ir jam tikejau. Bet jis nevidonas pri gavo ir apleido mane! O asz nelaiminga!

— Nusiramink vaikeli. Gal Juozas supras savo klaida ir išpildys savo duota prižadėjima, o jeigu ne, tai patrauk jin in suda. Tu jin kaltini, bet atsimyk, kad ir tu kalta, kalbejo Davatkienė.

— Ar asz kalta? atsiliepe ne savo balsu Emilije. Teip, asz kalta, kad jam tikejau kad jin mylejau, bet atsimyk, jog asz silpnas sutverimas. Bet jis vyras, privilejo, apgavo ir instume mane in beda ir da išjuoke mane. Kur jo žmoniszkumas! O Dieve, asz nelaiminga kur dabar pasidesiu, kaip asz užaugysiu szi mažiuleli. O Juozai, Juozai, ka tu padarei?....

Emilije norejo da ka tokio sakyti, bet vargsze teip buvo susigraudinus. kad negaleio

tis ir teip smarkei kryto ant žemes, kad mažiulelis išpuoles iš ranku suklyko graudingai.

Davatkienė žiuredama ant gulineziu, susigraudino ir galva nuleidus kalbejo:

— Vai jus vyrelei, vyrelei! O tu Juozai, Juozai! Kur jusu susipratimas, kur žmoniszkumas? Jus vietoje naikyti visa bloga ir skiepyti gera, budevotate nauja ir da didesni ant szios aszaru pakalnia pragara. Suviliojote nekaltas mergeles, atymat joms nekaltybe.... o pas kui išjuokiate jias, vadindami nedorelems ir paleistuvems, o save nuduodate nekaltais.... Kada jus busite dorais, suprasite tikraja meile, tada ir mes, kaip jus vadinate, silpni sutverimai, busime laimingos! Bet sziadien?....

Teip bekalbant Davatkienė Emilije sziek tiek atsipeikusi, pasieme savo mažiuleli nuo žemes ir priejus prie duriu liudnai tare:

— Jeigu Juozas mane neves kuri asz teip myliu, kuris prisieke buti mano, tai asz nusižudysiu. nes kitaip nežinau ka

Misles ant Kaledu

— Ar visi mislinate apie užgymusi Kudiki?... Ne. Nevisi!

— Ar visi sziadien esame linksmi? O ne! Tukstanczei varguoliu keneze varga, bada ir szalti. Tokie tai yra nelaimingi. Svetas yra turtingas ir viso pilnas; tai tokiu vargszu rodos ant svieto nevertetu buti. Teip, nes randasi daugybia žmonių — savmyliu ir ne paisanti ant vargo savo artimu.

— Jus vargszai kurie szitaja szvente leidžete varge, neužmirszkite apie tai, jog ir kudi kelis Dievas užgyne didžiausiam varge.

— Sziadien laimingiausiu gali buti tas, kuris vargsza szelpia.

— Didžiausias turezius bus paladiotas be piningu — kaipo ir didžiausias vargszas. Tai kogi tiejei žmonis teip labai paskui pinigų gianasi?

— Tasai, kurio sukaktuves užgimimo sziadien apvaikszejiojame pasake: "Milekie artima savo, kaipo pats save." Tai kam da po noglu su tais žodžiais burnas aržint ir da kunigams tankei per pamokslus primina, jaigu ne mes ne tiejei kunigai tojo prisakimo ne pildo?

— Vietoje meiles artimo, puikybe, užvidejimas, godumas ir rustybe turi pirmybja krikščioniszkam sviete, ba di desne dalis žmonių tiktai iš vardo yra krikščioniais.

— Vargszas, kuris sau yra linksmas ir ant visko linksmai nusižiuri, daugiau iš savo gyvasties naudoja, negu turezius, kuris kriaumas save ir visus žmonis ir už niekszus laiko, o gyvena tik del pinigų.

— Jaigu esame linksmais tai su taja linksmybia reike dalytis su kitais.

praleido szventas Kaledas.

Juozas, kuris yra didžiausiu kaltininku Emilijos likimo, netruputi neatjaute to, ka jiji ir kudykis josios turejo ir turi pragyventi.

Jisai per Kaledas linksminosi ir uliavojo su kitoms. O kada vienas iš joj draugu užsimine apie Emilije tai jisai juokdamasis tare:

— Matyt, kad tu nesupranti, kas tai yra ir kaip turi buti toji laisvoji meile, pagal musu socialistu mokslus ir soviatu tiesas. Tu nori kad viskas butu po senovei, be jokios permainos....

Tai matot brangus skaitytojai, argumentas tojo Juozo praszvinkusio laisvu socializmu, kurie sziadien seja nedorybia, nesupratima ir nusitikimus terp savo artimuju, neszdami didžiausia bledi, ne tik vienu tems. bet visai musu draugai

PERMAINA PETRO NIKSZO.

Isz Kuczios atsiminimu.

Buvo tai paskutine diena priesz Kaledas— Kuczios.

Petras Niksza ir visa jojo szejmyna susidedanti isz jojo moteres Onos, dvi suaugusios dukteris ir sunus Szimas. Visa szejmyna jautesi gana laiminga. Namu rakandai ir indai buvo gražus ir szvarei užlaikyti. Ant stalo buvo prideta visokių valgių, kas dave suprast jog Nikszai gyveno gerai.

Petras atsistojaš tare in savo szejmyneliai!

— Vaikai, sukalbekime poteries, nes sziadien turime labai didelia szvente — Kaledu lauktuves, Vieszpaties Jezuso gimimo diena.

Visi su paguodone sukalbejo trumpa potereli, persizegnoja, sedo prie stalo. Petras pamias plotkeli in ranka, lauže su visais, velindamas sulaukti sveiki kitu metu. Pasidalinia su plotkeliu, pradejo valgyt.

O ir buvo ka valgyt! Ant stalo buvo kisielius, grybai, kriuksztienes, silkes, žuvis, maltu aguonu su medum, piragaicezi ir kitokiu valgiu tinkamju Kuczios nakti.

Visa tai ragaves Szimukas mislino sau, kad visados butu Kuczia, kalbedamas:

— Tetuli, szimet tai puikiausios Kuczios.

Motina paziurejo in vyra atsiliepe:

— Girdi Petrai ka vaikai sako?

Petras nieko neatsake. Jam prisimine kitu metu kitokios Kuczios. Norints jau praejo keliolika metu bet tuju Kucziu negales užmirsztiti pakol gyvu bus. Dabar viskas persimaine ne teip kaip tai kitados buvo o buvo tai teip:

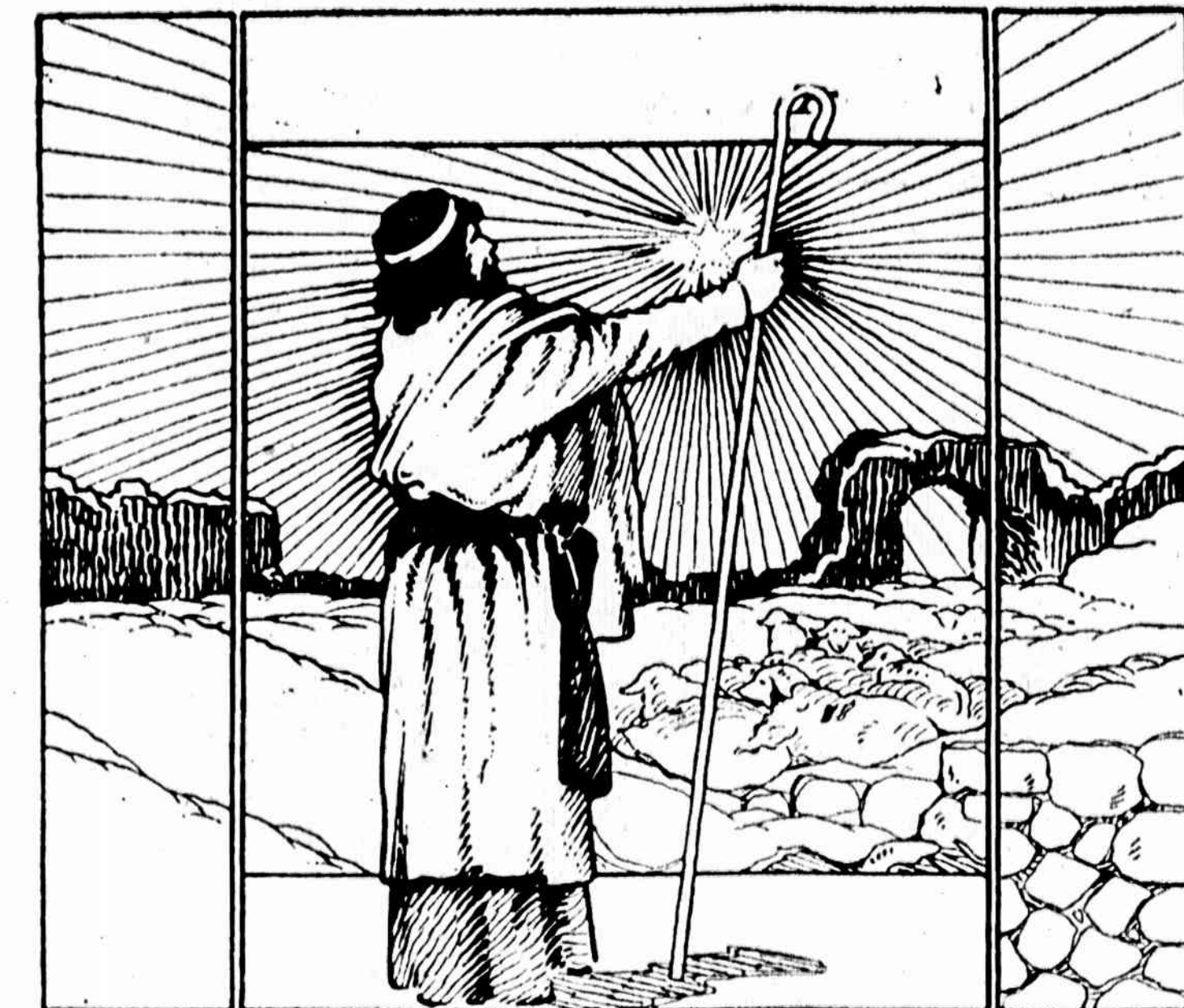
Kada Niksza apsipaeziavo, in keliolika menesiu po vinezevoniai pradejo girtuokliaut su draugais panaszus in save.

Buvo tai Kuczios vakaras. Ant lauko baisus szaltis. Niksza iszvare žydas isz kareze mos, jog tas net musiryto in sniega.

Ejo Niksza užpykes namo ir labai nusiminias. Ant ulyezios negalima matyt ne gyvos duszios. Visi žinojo kas sziadien do vakaras ir visi linksmai valgo Kuczia su savo szejmynoms.

Sniegas po kojoms girgžda cypia. Ižirde szunes ejnanti isztolo paziuri, pauosto ir cimpina uodegas pabrukia, rodos suprate, kad net ju lojimas ne yra vertas tasai žmogus.

Niksza ejna namo, sviruodamas isz vienos puses in kita, kojos jam painiojiesi, rodos uly

KALEDOS

Džiaugkimes! sziadie Kaledos
Užgime taika ant žemes,
Kares praejo ir bedos,
Džiaugsmo giedokime giesmes.

Varpas Kaledu szventuju,
Balsu gyvuoju sutirpde,
Debesis miglu tamsiuju,
Meile žmonija pagirde.

Aszaroms krauju su skausmu,
Gilus, kur bego upeliai,
Sziadien, kaip jura lai džiaugs-
Like užtvinsta nameliai. [mu,

Skubinkim Dievui dekones,
Ankuran deti, — aukuokim,
Duosa, už gautas malones,
Szvente Kaledu vis gerbkim.

Sztai jau žvaigždute sužibejo,
Ant tvartelio spinduliuos,

Silpnos rankos Kudykelio,
Laimin tikinezius varguos.

Aniolu pulkai skrajoja,
Po padange, augsztumoj,
Linksma žine jie neszioja,
Po pasauli, tolumoj.

In Betleju piemeneliai,
Skubiai bega, tekini,
Duoti garbe Mažiulelini,
Dovanas Jam neszdami.

Klaupia gyvuliai ant keliu,
Prie vygeles isz edžiu,
Kaip tarnai savo karaliui,
Garbina isz visu jiegu.

Skubink broli ir tu prie tvarte-
Gerbk Karaliu atejties, [lio,
Pas vygele pulk ant keliu,
Melsk ramybes.... isz szirdies!

se kazoka szoka. Arielka savo darba iszpilde.

Atejo namo. Nuo szalezio truputi iszsipagyriavo. Inejo in vidu. Grinezia nekurinta, vakariene nevirta o szviesos jokios nesirado. Girtuoklis pa szauke garsei:

— Ona! po perkunu, kad tu pastiptum, kodel neprikurina grinezios, nepagaminai vakarienes ir szviesos neužžibina? Ar tu po velniu nežinai kad sziadien Kuczia, o ryto Kaledos? Ka?!

Kas tokis lovoje sudejavo. Priejo Niksza paziureti. Jojo Onuka verkia gaudžei.

— Kas tau szirdele yra. Ko tu verki? Gal sergi?

— Kaip neverkti balandeli. Juk žinai sziadien Kuczios, ryto Kaledos, o mes nieko neturime: ner ka valgyt ne grinezia pakurenti, ne už ko žibalo pirkti. Žinai kad tu viska prageri. Kaip mes toliau gyvensime ir ka darysim jeigu tu teip visados elgsiesi. Pamislyk ant musu atejties, kokia bus musu pabaiga. Oi Petruli mielas

mane tavo girtuoklyste instume. Ak, susimilk, susimilk!

Kas toliaus buvo, to jau Petras neatsimena, tik tiek žino, kad plotkele persilauže ir velino savo paczei sulaukti laimingesniu Kaledu, prisiegdamas Onai, kad jau daugiau negers.

Nors toje Kuczioje valge tik viena plotkele ir juodos duonos ba daugiau nieko ir ne buvo ka valgyt. Nuo tos dienos prasidejo laimingesnis gyvenimas ir pasisekimas.

Tai-gi per szitas Kaledas perbego Petrui per galva jojo visas praejusis gyvenimas ir net sudrebejo isz baimes, kas butu su juom sziadien, idant ne butu klauses Onos maldavimo kad paliautu gerias. Atsiminias jisai ta viska Petras tare:

— Ne vaikelei, buvo musu szejmynoje laimingesniu ir geresniu Kucziu. Kaip užaugsite, tai jum apie tai papasakosiu o dabar ejkite gult.

Laimingi vaikai. Užmigia nekaltuju miegu, džiaugesi. Buvo jiems linksma. nes da na-

Pasvekinimas Maiko Krezininko Ant Kaledu

Mahanoy City, Pe.
Grudniaus deszimts,
to paties meto.

Dir Piter!

Nieturedamas ku daugiau veikei, padumojau, paymei manu plunksno su juodzyly in manu ranku ir suteperavoti tun gromatu. Melsei taves praboczyt kad raszau sziu gromatu su alaveliu.

Mes visi escim visi sveiki ir laukem Kaledu ka ir tau velinam, tiktai Ksavirezikas likos nuspiertas per mulioka mainosi in užpakaliu ir kaip rodzisi muliokas pascips, o kumpanije kecina Ksavireziku skunsti už demieziu.

Tavu bagotu dziedziene kuri mire ant užtvordzinimo szirdžies tai dabar numire ir gerai jai dabar pasivedzi ku ir tau velinu. Kada ji nusikopeziojo rado pas ja dzvilika szimeiu doleriu kuriuos rado ant gereto, dabar tu jau nie esi biednu tik bagotu vokiecziu.

Tavo brolis pradziejo darba, kuris trauksis per szeszis miesnius, o jeigu bus gerum žmogum, tai jin greicziau paleis isz Potsviles.

Dabar biznio jokio nera salune nuo kada mus apleidai. Tavo bobu paeme in Skulkin Heivena ba pardejo kvailioeci nuo tu sznapso ka sumaiszo su lajum.

Dabar sendinu tau per Adomo ekspresu, ir tai labai greitai, tavu senu overkoeziu, ba žinai jie cziardžina nuo svaru, tai asz nupjoviau visus guzikus kad butu lengviau ir indžiejau in kairu kischenuku ten juos surasi.

Kad ei velnei buciau užmirszus pasakit kad asz, apsiženi jau su mergu isz Bukmautes, ale butau gams fainesne leide Szenadori, bet toji isz Bukmautes mane privercinejo per skvajeru.

Nieturiu daugiau ku rasiu, cik uždarau burnu sziu gromacu ir mislinu kad tu ta pati padarici.

Mislinu kad sziu gromatu perskaicisi kun ju gausi o man atsakysi priesz tu laiku.

Pasileku tavu saldžiausis antras priesz pirmu pus-broliu — Mikas Krezinikas.

Jeigu tu gromatu nieapturesi, tai man atraszyk, o asz ci tau tuo nusiusiu.— Gud baj!

PIEMENELIO VAMZDELIS

Betlejaus legenda.

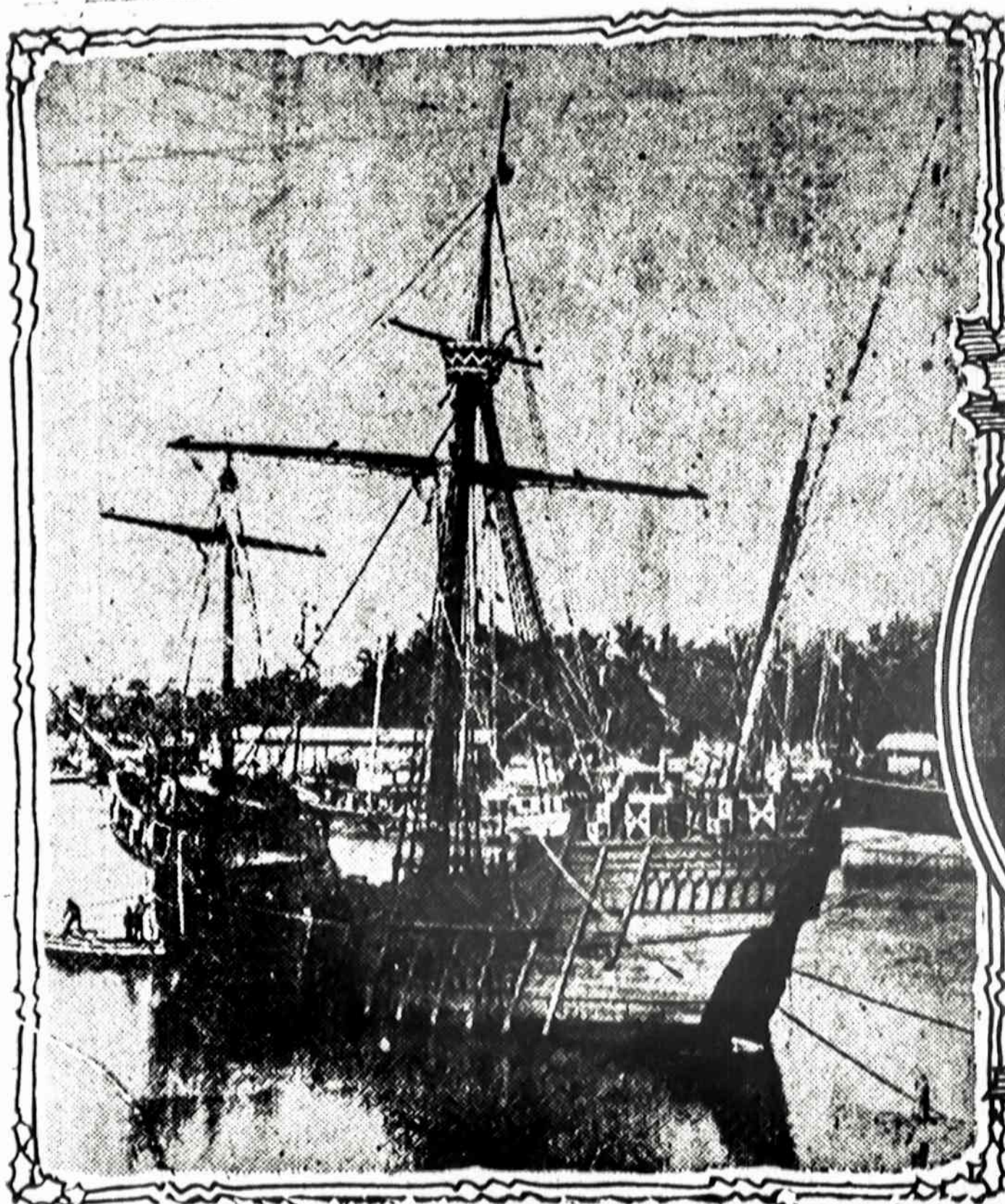
Buvo pirma szventoji naktis, kurioje gime Kudykelis Jezus. Žemoje kuteleje Betlejuje gulejo Jisai mažutis ir silpnas ant sziaudu prakartelej, prie kurios paprastai stovedavo arba jautis, arba asilas.

Aplinkui ir viduje kuteles vieszpatavo tyła, nes tada buvo naktis, ir visi žmones miegojo. Jaucziai gulejo gromuliodami maista, asilai stati miegojo, ir pati Marija ilsejosi ant sziaudu szale naujai gimusiojo. Tik Juozapas nemiegojo. Jis stovejo duru atsizsliejes. Jo szirdis buvo pilna nusistebejimo ir szventos baimės. Jis žiurejo in stebuklingą žvaigždę, kuri visa nakti spindejo ties kutele.

Jis lyg kasžinko lauke, ir isz girdo besiartinancius žingsnius. Tai buvo ne vieno žmogaus žingsniai, bet daugelio, ir jam rodesi, lyg jie visi prie kuteles artinasi. Kai Juozapas iszejo ju pasitikti, tai jis pamate, kad tai piemenis; jie buvo dideliais kailiais apsirende, nes naktis buvo szalta. Ju rankose buvo riestais galais lazdos, kuriomis jie galedavo ginties nuo vilku, jei sie drysdavo ju aveles kibinti. Tai buvo žmones tvirti, bet meilais veido žmones, kurie diena ir nakti su savo gyvuliais slankiojo aplink Betleju ir kuriu mies te retai galima buvo matyti.

Bet tokios nakties, kaip ši, niekas ju nebuvo mates, net ir tasai žilas senelis, dvieju vyresniuju piemeniu tevas. Jie papasakojo, kad juos staiga tokia skaisti szviesa apipylusi, kad jie net nebegaleje matyti ir naujosios žvaigždes, kuria teip gerejosi. Ir kada jie nustebe pakele akis, tai viduri szviesos pamate, gražu jaunikaiti — puiku, kaip dangaus angelas. Jis sakes žodžius, kuriu jie isz baimės negaleje visu atminti, bet vis-gi suprate kad Betlejuje, Dovo miesto, tik ka gimes Iszganytojas, ir jiems tasai jaunikaite liepes jo jieszkoti kuteleje, kur jis prakarteleje gulis. Paskiau girdeje nuostabius balsus, kurie ju szirdis pripilde linksmybes. Tai buvusi dangiszka giesme — žemes negalejusi jinai buti, — nes ne tik turejusi puikiausia gaida, bet ir žodžiai jos skelbe kažka tai prakilnu, kažka apie santaika ir apie garbe to To, Kursai yra ten, danguje.

Ir vos tik dangiszkoji giesme nutylusi, jie pasielge taip, kaip niekados piemenis nedara: jie nakti palike be priežiūros gyvulius ir begė Betlejun. Ten jie, in žvaigždę žiuredami, surade, kutele. "Mes norime kudykelio matyti," — tare jie — ir Juozapas tuojau juos nu-

Kolumbo lavas Santa Maria ant kurio atplauke in Amerika

Pirmutines Kaledos buvo apvaikszeziomos Amerike per Kristupa Kolumba, ant Haiti salos.

Kolumbas pribuvo in Amerika Oktoberije 1492 mete, in Watkins Island, apielinkeje Bahanos salu. Po tam iszplauke in Kuba. Isz Kubos nusidave in Haiti, ant jo laivo "Santa Maria." Laivas užplauke ant plesku ir negalima buvo jio isz tenais visai pajudinti. Ant giliukio tenaitinei gyventojai buvo geros szirdies žmonis. Jie mislino kad svečiai pribuvo isz anos puses

vede prie prakarteles. Ir kaip tik tai piemenis pamate Kudykeli, tuojau priesz Ji suklupe, nes ju szirdis jaute, kad tai ezia gimusis karalius, apie kuri jiems buvo praneszes aniolas. O kudykelis neverke, kaip kiti naujai gimusieji, bet dairdamasis taip meiliai in visus žiurejo, kaip iki sziol dar niekas ant žemes nebuvo žiurejes.

Tarpe piemeneliu buvo vienas deszimties metu berniukas kuris dar visai neseniai buvo pas seneli atvykes ganyti. Jis taipogi žiurejo in žvaigždę ir girdejo aniolu giesme, ir jis drauge skubinosi in miesta, kiek jam leide jo erszkeezio dygliu indurta koja. Bet jis ne jaute sopės! Ne; ji stume nein veikiamas noras pamatyti užgimusi Iszganytoja, juk taip ji vadino tas gražusai jaunikaite.

Ir dabar jis buvo ezia ir rupinosi, pasistiebdamas, pamatyti kudykeli. Bet nelaime! Jisai buvo dar visai mažas, o kiti piemenis apsupe aplinkui prakartele. Jis nieko negalejo pamatyti, ir buvo bepradedas verk-

dangaus. Guacangari ju vadas apsiverke kada iszgirdo kad svečiu laivas sudaužytas, ir nusiunte 100 padonu idant bandyti nustumti laiva adgalios in vandeni, bet tai jiems nepasisেকে.

Laivo sudaužimas atsitiko Kuczios nakti. Kaledu diena Guacangari parengė puikus pietus. Visokiu buvo valgiu, duona buvo iszkepta isz kokiui tai jėvu vadinamu "maize," duota jiems valgyt teip-gi baises iszrodancios žuvies "iguana" kurios skonis buvo lyg visztos. Pavalgia pietus tenai

ti. Bet tuo laiku pastebejo berniuka Marija ir pasiszauke. — Tu taipogi nori Kudykeli pamatyti, — tare ji, o stipri Juozapo ranka iszskyre jam taka in prakartele. Dabar stovejo tasai piemenukas ir žiurejo in gimusi Iszganytoja. Jo szirdis džiaugesi, jis norejo kaika pasakyti, iszreikszi savo džiaugsmą, bet negalejo; visu labiau jis norejo ka nors dovanoti, kad parodžius savo meile, bet ka-gi jisai galetu dovanoti, kuris teturejo tik kailio gabaleli, kuris jo mažuti kuneli dengė! Jis mane nusivilkė kaili ir apkloti juo Kudykeli, bet kailis juk buvo persziurksztus tokiu szvelniam kuneliui pridengti. Jo akyse jau pasirode aszaros, staiga jis atsimine turis toki daigta, kuri galetu dovanoti.

Kietai suspaudes, laike jis vienoje rankoje mažuti vamzdeli, kuri jis vargais negalais vos iszsisuke. Tai buvo jo brangenybė, nes tuo vamzdeliu jis visus savo sielos jausmus galejo iszreikszi.

Ir taja brangenybė jis norejo Kudykeliui dovanoti. Bet

PIRMUTINIOS KAL AMERIIE

Kristupas Kolumbas

tinei gyventojai paeme du sudžiovintus lapus, uždege viena gala, trauke dumus in burna ir vel iszleisdavo. Buvo tai pirmas balto žmogaus regejimas naudojimas tabako, bet svečiai atsisake rukyt. Guacangari laike pietu turejo ant savės vien tik marszkinis ir pirsztines kurias jam Kolumbus dovanujo. Kiti visi tenaitinei gyventojai buvo nuogi, vyrai kaip ir moteres visiszkai nuogos ir be jokios sarmatos.

Haitijos vadas apdovanojo brangioms dovanoms Kolumbai. Bet rodos kad Kolumbui tas nebuvo užganedimimas kadangi teip iszrode kad jie in

Puritanai, pirini gyventojai, eina kalynczia Kalediena.

ezia pribuvo tkoti ankso, žemes ir turto isai priverte tenaitinus gloyus sunkei dirbti ir laike lyg nevalninkus, po tabumbo pasekejai nužudin vada Guacangari ir pape viska ka tik pas jin ra

Kaledos sugrimais.

Buvo tai Glio menesije 1620 mete, kodienu priesz Kaledas, kadegrimai (pirmutinei atvazi in Ameri-

pirma reikejo kas nors užduoti.

Jis prispaudžia prie lupu vamzdeli, ir staiga lyg jis girde tu savo sieloje silpna aida tos aniolu giesmes, kurios jis taip klausesi.

Jis rupinasi nors dalele jos paduduoti, jo akis spindi, jam rodesi, kad jis ne be ant žemes jis duduoja, duduoja.... Jis nori tais garsais iszreikszi visavis ka jis jaučia; savo meile ir linksmybe, savo neturta, deliai kurio jis pasaulio Karaliui tegali dovanoti mažuti vamzdeli.

Ir tartum berniuko muzikoje girdejis dangiszkosios giesmės atbalsis, visi jo smalsiai klausosi ir Juozapas, ir piemenis, ir Marija, isz kurios akiu byra aszaros. Ir berniukas duduoją kaskart su didesniu inkvepimu.

Staiga, visu gražiausiems garsams skambant, jis paliauja dudaves ir drebanczia rankute deda mažuti vamzdeli ant sziaudu, prie Kudykelio koju.

Ir kas gi atsitiko! Tartum dekodamas už ta pirmą ant žemes dovaną. Kudykelis isz-

tiesia in ben rankutes ir meiliai jam esi. Tokio szypsojimosi ulis dar nebuvo mates.

Niekados piemenelio neužmirszo. ovana ji rupestingai pe; mažutis vamzdelis pa buvo mylimiausias berniuko žaislas.

VARGSZALEDOS.

Isz gyvenoniui dideleste

Buvo apiemta valanda Kuczios nak Sededamas sau vienas tri ant szesztolaispsnio, an manstyti apie savo gyvenima, kada tai bu namie su szejiminykaišiau Kuczia ir laukeme li szvenčiu. Misles visokian varžesi per galva apenima vargszu mieste Orke ir kokias Kaledas turi, kad sztai kas topaladojo in duris isz kiaus puses. Prisiartinau duriu, užklausiau:

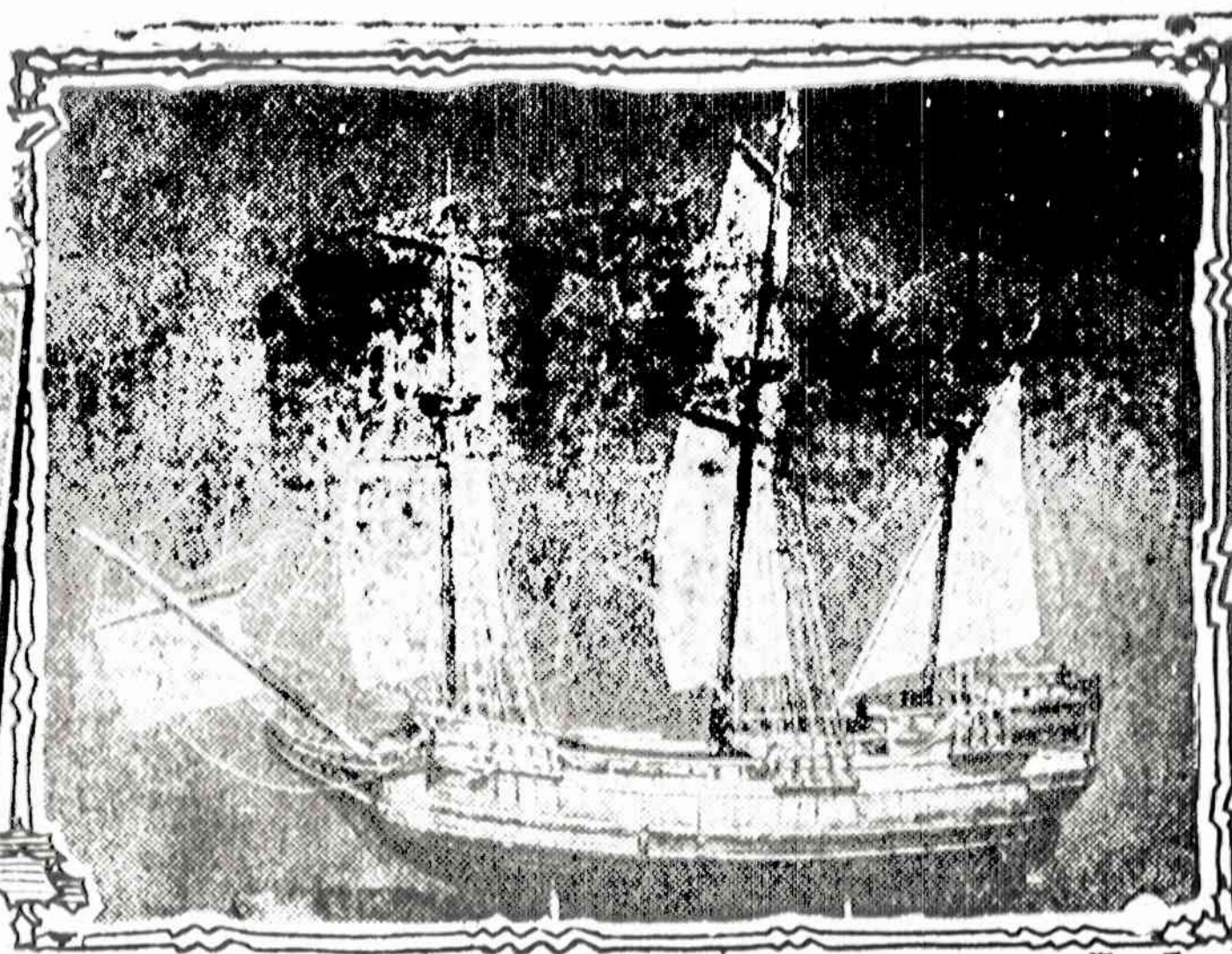
NIOS KALEDOS MERIIE

Puritanai, pirini gyventojai, eina kalynczia Kalediena.

Zuvis "Iguana" kuria Kolumbas valge per Kaledas.

Laivas "Mayflower" ant kurio atplauke Puritonai in Amerika

ezia pribuvo tkti aukso, žemes ir turto isai priverte tenaitinus gtojus sunkei dirbti ir laikes lyg nevalninkus, po taphumbo pasekejai nužudin vada Guacangari ir pag viska ka tik pas jin rau

Kaledos stegrimais.

— Buvo tai Glio menesije 1620 mete, kedienu priesz Kaledas, kadegrimai (pir mutinei atvasi in Ameri-

ka) atplauke in Plymouth, Amerika ant laivo Mayflower. Buvo in visame szimtas.

Panedeli 25-ta diena buvo tai Kaledos, pradejo statyti pirmutini nama. Nuejo in giria, vieni pjauti kiti neszi medzius. Ne vienas vyras nesilsejo taja diena. Bet uzejus naktis, iszgirdo balsu Indijonu ka priverte visus prie karabinu, bet balsas isznyko, nusidave vel ant laivo, palikdami 20 vyru ant sargybos.

Metas po tam atplauke antras laivas Fortune, ant kurio

radosi 35 jauni vyrai isz Anglijos. Uzejus Kaledos, szitie jauni vyrai atsisake taja diena dirbti, tai pirmai atkeliavusiams nelabai patiko kadangi norejo kad visi imtusi prie darbo.

Mete 1659 generaliszkas sudas Massachusetts iszdave uzdraudima, kad jeigu kas szvestu Kaledu diena buvo nubaustas 5 szilingus.

Keturi metai po tam atplauke emigrantai isz Holandijos. Jie atsiveze savo pacias ir linksmas szejmynas "Kers-trydt" ju pirmutines Kaledos buvo jiems labai linksmos. Buvo tai del ju dviguba szvente, nes ir taja diena atplauke in Amerika, 1624 mete.

Pirmutines Kaledos ant Manhattan salos buvo apvaiszeziomos 1626 mete. Gyventojai dare visokius pasirengimus 8 sanvaites priesz Ka-

ledas. Kuezios nakti gaspadorius nusiduodavo su uzzi-binta zvake in tvarta, kalbedamas koznam gyvuliu in ausi linksma zinia, kad Kristus Kudykelis pribuna. Isz ryto nusiduodavo in baznycia, kur moteres su ziursztais ir kepuraitems dalindavo piragus ir karsztos kavos.

Bet pietus — karaliszki pietus — Indikai, visztos ir zasis, szeszis kartus daugiaus duodavo kiekienam negu reikalinga. Bet svarbiausias daigtas buvo tai milziniszkas suris padirbtas pagal Holandijos mada.

Cukrinii piragu, daugybe ju dalindavo per stubas. Jauni vyrai pasiredia invairoms drapanoms atlankydamo kaimynus, palikdami visokias dovanas, tarpe tu vyru radosi vienas balsei pasiredes apsiginklavias botagu pabausti iszdykusius vaikus.

Rankomis laikydamosi ir kojomis grabaliuodama skersiniu, jau ji buvo dasikamavusi iki pusei laiptu ir tiek ji nuvargo, kad rankos atsisake jai tarnauti. Nepasijiegdama toliaus leistis, nei augstyn lipti apsikabino abiem rankomis gelezine, szalta sztanga, prisispaudusi prie krutines pasikabino ir kojomis insispyrusi in skersini trauke szalta ora in nuvargusia krutine. Tai buvo valandele atsilsio.

Man atrode tas labai baisu ir asz persergedamas sakau jai:

— Vaktuokis, kad nenukristum, nes tai labai pavojinga.

— O ka asz paisau. Ka mano gyvenimas vertas!

Kuomet ji taip atsake, asz pradejau visas drebeti, mano szirdis pradejo smarkiai plakti; asz jaucejiau esantis lyg ugnies okeane, — taip man buvo karszta, kad prakaitas iszpyle mane visa. Man atejo mintis in galva, kad tikrai ta moteris jieszko sau galo. Kuomet ji ten kabojo, asz negalejau in jia ziureti.

Uz trumpos valandeles pasigirdo ir vel sunkus alsavimas, — tai buvo paskutiniai zingsniai bebaigiant sunkiausia kelione. Tuo tarpu atsigryzau in ta puse ir pamaciau, kad ji viena ranka laikosi, kad nenukristu, o kita ranka grabalioja apie langa. Tuo tarpu asz negalejau nieko kito manyti kaip tik ta, kad ta moteris tuojaus krys ir uzsimusz. Negaledamas to pakensti ir vel uzklausias:

— Ar langas atdaras?
— Ne, — suniurnejo.
— Tai tamsta negalesi ineiti in vidu?

— Taip, negalesiu.
— Lipk adgal in virszu.
— Asz nepajiegu.
— Ar jus zinote, kas su tamsta gali atsitikti?

— Taip, asz jau matau, — atsake ji drebaneziomis lupomis ir labai silpnai.

Tie paskutiniai zodziai, kai perkunu trenke in mano kuna. Baisiai pradejau drebeti, nes aiskiai maciau tamsiausioj naktij, kuomet ta nelaimingoji, silpnute moteris, kamuodamosi baige gesinti paskutini gyvybes zibureli. Ir koks bucejiau vyras, kad leiscziau tai silpnutei esybei, po mano akiu, baisiausiose kaneziose amzinai prazuti. Ne! Iki to nedaleisiu.

Visu smarkumu szokau per langa linkui kopecziu. Nusitveres uz sztangos leidausi zemyn gelbeti zustanczia moteri ir staiga pasigirdo motiniszkas balsas: "Kudykeli mano brangus!" Asz da smarkiau leidausi zemyn ir uz keliu sekundu jau buvau ant vietos. Bet jos ten neradau. Nelaiminga, ji nukryto... Paliepiszkis.

tiesia in ben rankutes ir meiliai jam ssi. Tokio szypsojimosi alis dar nebuvo mates.

Niekados in piemenelio neuzmirszo. ovana ji rupestingai pe; mazutis vamzdelis pa buvo mylimiausias ber Jezaus zaislas.

VARGSZALEDOS.

Isz gyvenoniui didelieste

Buvo apiemta valanda Kuezios nak Sededamas sau vienas ir ant szeszto laipsnio, au manstyti apie savo gyvenima, kada tai bu namie su szejminykaliciau Kuezia ir laukeme in szvencziu. Misles visokian varzesi per galva arenima vargszu mieste Nrke ir koki kias Kaleda turi, kad sztai kas topaladojo in duris isz liaus puses. ant Prisiartinau duriu, uzsz klausiau:

— Kas ezia?

— Inleisk meldziamasis, — atsiliepe silpnas moteres balsas. Atidariau duris ir sztai pamaciau moteri su iszblyszkuisiais veidais, sudraikytomis plaukais, visiszkai sunesziotomis dra buziais ir labai nusigandusia. Sunkiai trauke kvapa in savo krutine ir iszrode, kaip ir pabegusi nuo gaisro, arba butu zeme praradusi po savo kojomis.

— Kas su tamsta atsitiko? — letai uzklausias.

— Vakar pamecziau savo raktus nuo kambariu, — visa drebedama kalba. — Szziandien paemiau savo vyro ir pastarusius pamecziau; dabar negaliu ineiti in kambarius. Jis mane iki mireziai primusz.

Kur-gi tamstos vyras? — uzklausias.

— O ka asz galiu zinoti, kur jis yra, — atsake murmedama ir tuo tarpu pradejo verk ti. Ji verke, kai mazas kudykis ir visiszkai nesislepe nuo to ir buvo galima suprasti, kad ji kruvinomis savo aszaromis liudija savo nelaime ir verkiancziu balsu skelbe didziajam

New Yorkui busianczia tragedija. Ziurint in ta suvargusia esybe, gailistis spaudzia aszaras isz akiu.

— Kur tamsta buvot tuo tarpu, kuomet pametet, tuos raktus? Gal butu galima surasti.

— Asz ir pati nezinau, kur buvau ir ka asz dariau. Menuo adgal, kaip mano kudykis mire. Nuo to laiko, asz baigiu ejt isz proto ir asz nezinau, kur einu, bunu ir ka veikiu.

Kuomet prisimine kalbedama apie mirusi savo kudyki, tuo tarpu josios veidas nublanko ir akis visiszkai pabalo; aszaros per veida nebesiryto, tik visa pradejo drebeti ir aiskiai matesi, kad ji eina desperacijon.

— Kuom galiu pagelbeti tamstos nelaimei? — uzklausias.

— Niekuom! — aiskiai atsake. — Tik leiskite man ejti per jusu langa ant ugniakopecziu, jomis nulipsiu zemyn ir ineisiu in savuosius kambarius per langa.

Ta pasakius staiga prisiartinu prie lango, uz kurio buvo

ugniakopeczios ir jau taikesi lipti per langa, kad dasigavus kopecziu.

— Klausyk tamsta, ar jus esat tikra, kad langas neužkiszatas, per kuri jus manote in ejti in savo kambarius?

— Ne, — neaiszkiai atsake, lipdama per langa nakties tam sumoj.

— Tai kaip tamsta ineisi, kuomet langas užkiszatas?

— Asz nezinau, — sumurmejo laikydamosi uz surudijusios sztangos sudziuvusiomis, plonutemis savo rankomis ir visa drebedama leidosi zemyn.

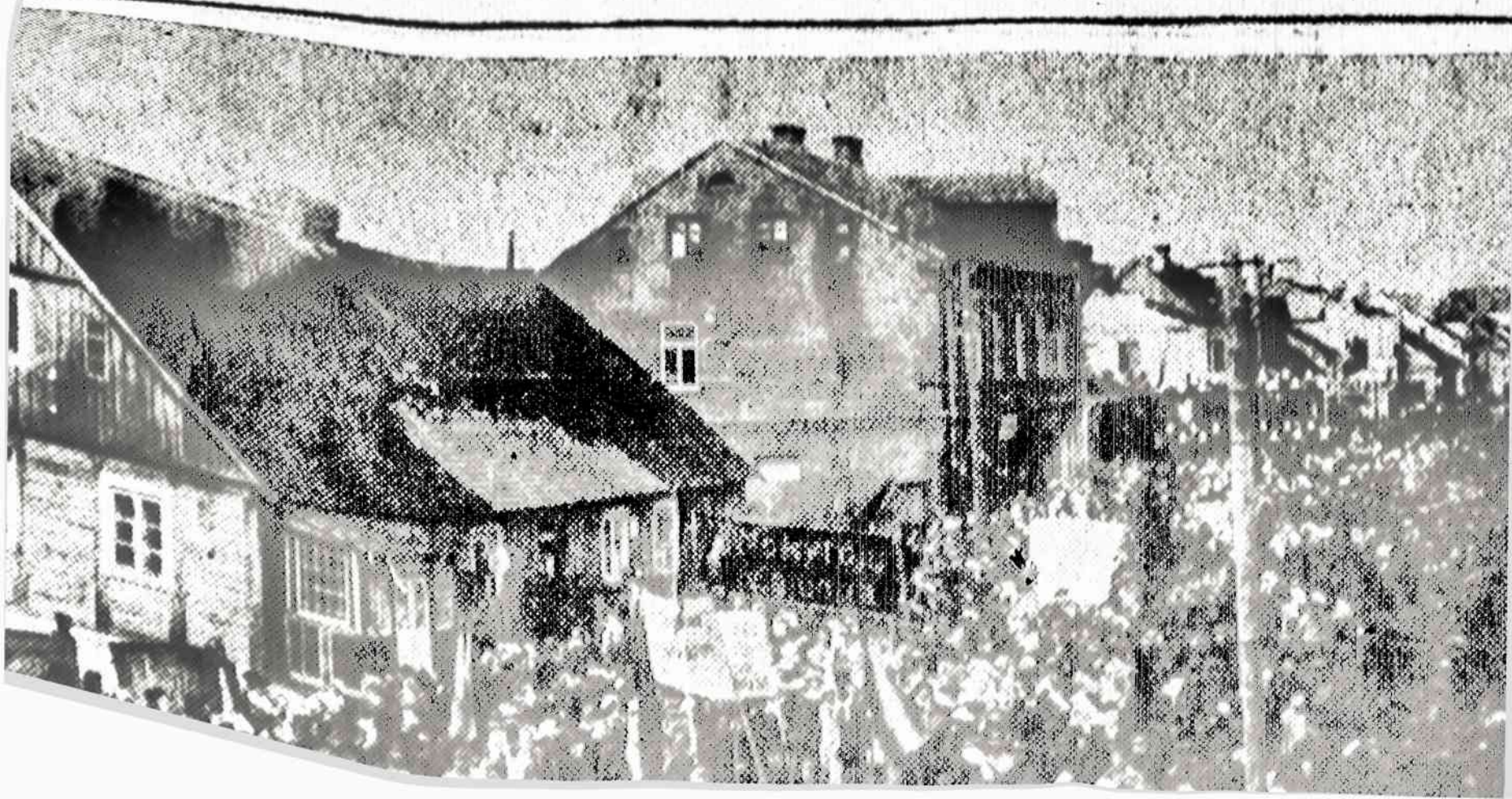
Asz negalejau ziureti in ta rizikuojanczia moteri. Nes tai isztikruju, buvo pavojinga lipti.

Kopieczios, prikaustytos prie muro stacziai, ir ka gali zinoti, kad tos viny, inkaltos in mura, nesurudije, kurios kelios deszimtis metu, kaip pri-taisytos ir kuriomis niekas nelaipioja.

Buvo labai tamsu ir negalima aiskiai inziuret, kaip ji zemyn leidosi; matesi tik tiek, kad juodas szeszelis judejo nakties tamsumoj ir girdejosius duslus kamavimasis.

"SAULES" KALEDU NUMERIS

Gyventoju Mariampoles Protestuodami Priesz Le

SAPNAS

Br. Vargzasas.

Mergaite gulejo lovelej, o motina dar skaite koki tai romana.

Mamyte, — prabilo mergaite, — kodel tu jai nieko nedavei? — ir vel savo maža galvute pakiszo po kaldra.

Buvo deszimta valanda vaka re. Motina jauna dar moteris, skaite prie stalo ir lauke kol užmigs Aliute bet mergaite vis negalejo užmigti. Jos ausyse skambejo drebantis, priduses balsas tos senos susilenkusios elgetos, kuri taip szirdingai prasze: "panyte, duok duonos, sziaandien dar nieko nevalgiau. Pasigaileki, gal ryt jau nebeateisiu..."

Negalejo kudykis savo prote lyje iszriszti klausymo: kodel mamyte tai senutei nieko, net szmotelio duonos nedave. Atmena gerai, kaip senute prasze, o mamyte jai atsake: "eik laukan, czia daug tokiu valkatu, nespesi kiekvienam ir paduoti."

Vis manydama apie senute ir mamyte, apie senutes praszyrna ir nesuprasdama kodel mamyte, jos gera mamyte, nieko senutei nedave, Aliute užmigo.

Spejo akis suverti ir kudykio akyse stovejo paveikslas: bedante akla ir sulinkusi senute. Ir vel Aliute mato kaip isztiesusi savo iszdžiuvusias, gislotas rankas, maldauja, "duok poniute duonos szmoteli, sziaandien dar nevalgiusi..."

Mergaite, sujudinta tuo pa-

veikslu akutes ir nežinia kodel užklause motinos:

— Mamyte, gal tu ir mano szunyeziniui nedavei valgyti?

Mamyte subaudė mergaite ir Aliute, nerviszškai krupeziodama užmigo.

Sumerke akutes, ir vel mato si paveikslas, bet jau kitoks.

Jauczia ir mato Aliute, kaip jos gera mamyte redo jia, eit

pavaikszeziotu; mato kaip duo da jai pinigus saldumynams ir iszeina linksmos vaikszezioti bulvarais.

Tik iszejus ant gatves pamato Aliute sedinczia seniuke su isztiesta ranka ta paczia iszdžiuvusia gislota ranka. Palikus motina pribega ji prie elgetos ir nieko nemasezius inmeta in ranka pinigą, bet matydama

jog seniuke nesijudina ir neį kiek nesidžiaugia taip brangiu del mamytes sidabriniu, pažiu rejo pasilenkusi in veida, ant kurio vietoj skepetos, buvo užtraukta sena drobe.

Senukes akis giliai indubusios, lupos melynos ir patinusios, veidas tamsiai melynas ir nors ji buvo negyva, bet Aliutei rodosi, kad ji vis dar praszto, ir dabar alkana...

Mergaite umai paszoko ir vel atkartojto:

— Mamyte, kodel tu jai nedavei valgyti? — tarusi tai vel ramiai užmigo.

Ant rytojaus gerieji Alinies tevai parvede gydytoja, idant duotu vaistu Aliutei nuo szai-cziojimo.

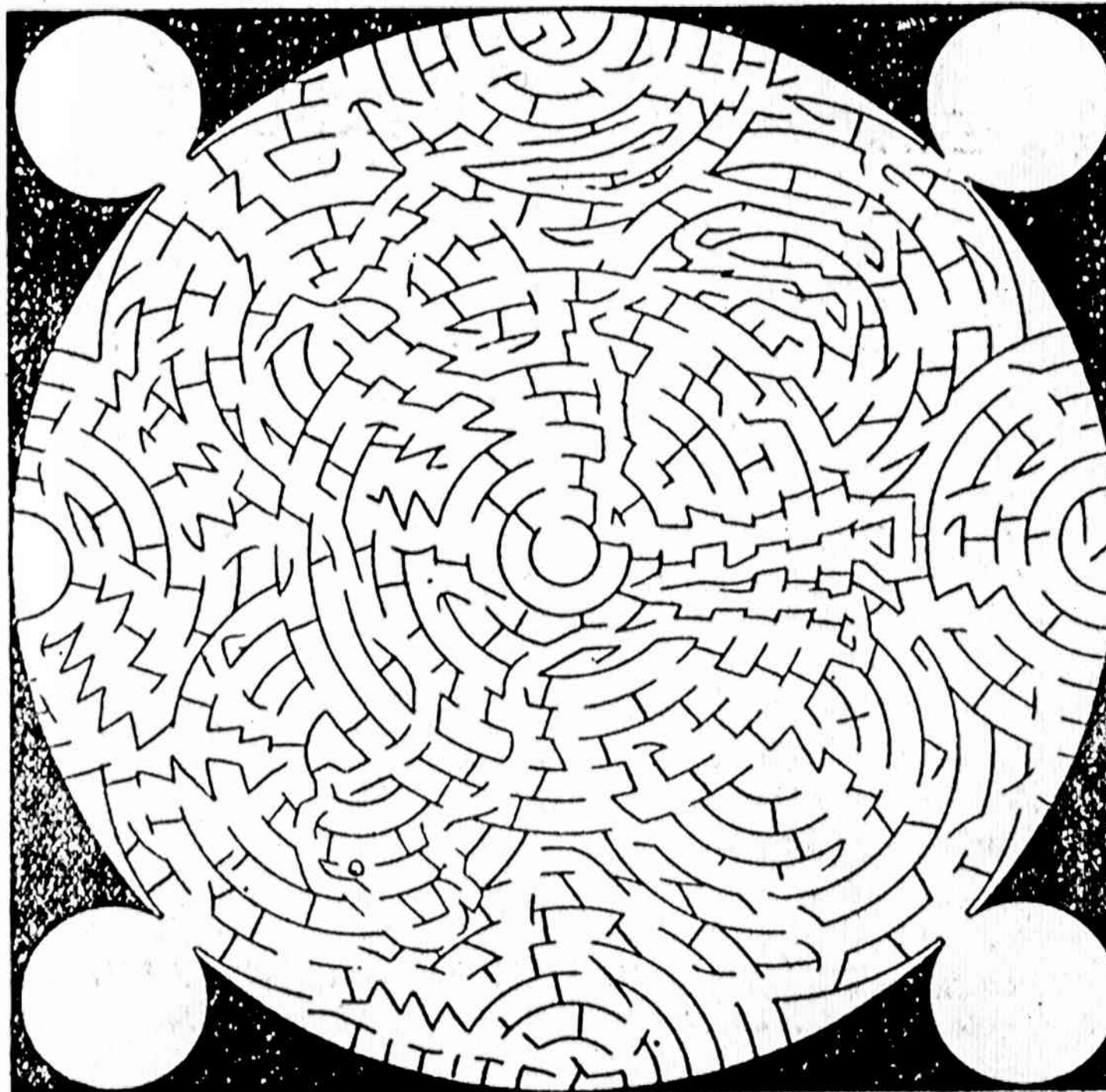
Bet kas iszgydis jausminga kudykio szirdi?

LAISVES VARPAS.

Laisves varpas suskambejo.
Linksmą žinę atejo,
Isz tolimos szalies
Isz musu Tevynes.

Musu broliai Liuosnoriai
Stoje visi in pulkus,
Vokieczius, Rusus ir Lenkus.
Gena per Lietuvos laukus.
Musu broliai garbes verti
Kurie stoje in pulkus,
Narsei kovoje už Tevyne
Lietuvos dydvyreis bus.

Daug jau pasiszvente
Savo gyvasti aukuot,
Kad del Tevynes
Laisvia iszkovot.
Szalin Lietuvos prieszai
Sztai jau laikas atejo,
Netarnaus jums daugiau
Lietuvos vaikai.

KUR DINGO TASAI GYVULIS?

Žmogelis keliavo per tankia girria ir atsigule ant atsilsio. Kada pabudo, labai persigando pamates, jog jojo gyvulis dingo ir dabar meldže skaitytoju "Saules" idant jin atrastu. Kokis tai gyvulis buvo, tai patis dažinosite kada jin surasite.

Paymkite alaveli arba plunksna ir pradekite sekti isz vieno kampinio ratuko ir ejkite in viduri o jeigu kelia atrasite tai su alaveliu padarysite paveiksła tojo gyvulio.

Atejnanczia sanvaite patalpinsime "Sauleje" iszriszta užduotia kokis tai buvo gyvulis.

BAIME TURI DIDELES AKIS.

DIEDUKO APSAKYMAS
KUCZIOS NAKTIJE.

BUVO Kucziu vakaras. Motina su jaunąja sesute taisė skobni del kucziu vakarienes. Tevukas su samdininkais ir vyresniu baige priruoszi paszaro gyvuleliams del szvenceziu, juk ir jie szvencezia Iszganytojaus gimima. Mudu gi su jauniesniuoju broliuku ir sesute sukinejomes apie krosni, kad nūgriebs koki nors kepsni ir nekantriai laukeme prisiartinant kucziu vakarienes.

Prasidaro duris ir ineina diedukas neszinas szieno glebeli.

— Vaikai! — sako diedukas. — Szziandien kuczia, tai reiskia Dievo sunaus užgimimas. Matot vaikeliai, Dievas užgime Betlejaus staineleje ant szieno.

Netrukus ir stalas likosi szie nu aptaisytas ir apkrautas visokiais valgiais.

Visi susedom apie stala. Ir maži neatsilikdami nuo didziuju jautesi kaip tai iszdidišiais. Kartu visi sukalbejome poterių ir prasidejo plotku laužymas. Valgom ir tylime, tartum bijomes žodi isztarti. Tik sztai diedukas prabylo:

— Dekavokim Dievui, kad turim tokias puikias kuczas. Asz atsimenai vienas kuczias, kurios buvo labai "smutnos."

Visi pradejome jo praszyti papasakoti apie tas "smutnas kuczas.

— Gerai, vaikucziai, asz jums papasakosiu, — tare diedukas ir pradejo pasakoti:

"Buvo tokis atsitikimas. Asz tarnavau pas viena ukinin ka už piemenuka. Na, ir sulaukem kuczios kaip szziandien. Kuomet susirinkome grincezon valgyti vakariene, szzeiminikas pratare in savo berna sakydamas:

— Jei tu parnesztum isz Leiba (žydo szinkoriaus) du goreziu degtines, tai asz tau duoczia penkis rublius.

— Kodel ne, — atsake Jonas.

— Bet ar tu žinai, kad Miliuno rave vaidinasi? — tare szzeimininkas.

— Man nebaisus nei pats velnias, o ne tik vaidinimasis, — atsake Jonas.

— Jei tu nieko nebijai, tai eik ir parneszk degtines ir gau si penkruble. Bet jei tu nepar neszi, tai asz isz tavo algos pasilaikysiu penkine. Ar sutinki? — tare szzeimininkas.

— Gerai! — atsake Jonas ir tuojaus apsilvikes sermaga pasieme obeline lazda ir iszejo.

Tuom tarpu szzeimininkas nuocio tvartan telinku naveizdoti

kojima. — Visi laukiam. Nepargryžta nei Jonas su degtine, nesugryžta nei szzeimininkas isz tvarto. Pagaliaus ineina Jonas neszinas du goreziu degtines. Mes gi jo klausiam, ar jis kur nors nemate szzeimininko.

— Nemačiau, — atsako alsuodamas Jonas lyg kvapo netekdamas.

— Kodel tu taip alsuoji? — paklause szzeimininke; juk pailsti negalejai, Leibas szinkius juk visai netoli ir tai tris valandas užtrukai.

— Taip, nepailsau, — atsake Jonas. — Bet mane pergazdino kokia tai baisi badykle.

— Kokia baidykle? — paklauseme kartu visi.

— Nei pats nežinau kokia, — alsuodamas kartoja Jonas. — Tokia plaukais apželusai kaip avies vilna. Asz pasiemes degtine einu namon ir žiuriu, kaip isz Miliuno griovio iszlenda ta baisi baidykle ir einą stacziai ant manes. Asz kelis kartus klausiu jos "Kas tu?" o ji tyli ir nieko neatsako ir vis tik slenka tiesiog prie manes ir, rodos, nori mane pagriebti. Asz neiszkencziau ir jau kaip žiebsiu savo kucium tai baidyklei gal

persigandau, kad vos spejau namon parbegti neparkrites isz baimes.

— Ar tu tik ne szzeimininka užmuszei, — nusigandusi klausia szzeimininke...

Tuoji visi apsirengem, pamem liktarna, apsiginklavome kuciais ir nuejome prie Miliuno griovio. Po trumpos valandeles ir suradome ant griovos kranto gulinti kniupszczia žmogū. Atverteme ji ir pama teme, kad tai lavonas mus szzeimininko apvilktas iszvirkszczia skranda.

Visi nusimineme, nežinome ka daryti, o szzeimininke apalpo. Daug buvo vargo, kolei szzeimininko lavona pargabnome in stuba."

— Tai tokias turejom kuczias, — užbaige diedukas.

— O kaip paskui buvo su tuo bernu Jonu? Ar jam nebuvo už tai jokios bedos? — klausinejome dieduko.

— Ne, nieko nebuvo. Isz karto ji uždare in "koza," bet paskui tuojaus paleido, — atsake diedukas.

Mes sėdejome nusimine. Bet greitai pamirszome ir ememe vel rupintis prikimszimu savo

KUOM YRA NAMAI?

NAMAI yra tai vieta, kur szirdis suranda didžiausi užsiganedinima.

Savame name žmogus iszmoksti kenteti ir padeti kenčiantiems.

Namai yra tai geriausia mokykla iszauklejimui tvirtu vyru ir moteriu.

Namai yra tai žmonijos palaima ir pasaulio sargyba.

Namai yra tai vieta, kur gyvena džiaugsmas, sveikata, sutikimas, szirdies ramumas, szventumas, — tevonija — dangus.

Namai yra brangiausi prieglauda nuo lopszio iki krasztui.

Namai yra vieszbutis, kurio savininkas yra meile, o ramybe bei užsiganedijimas yra jo inžymiausias sveczias.

Namai yra korporacija, kurios turtas yra linksmi ir užganedinti vaikai.

Namai yra smagi ir reikalinga senatvei prieglauda ir jei jauni budami, nerengsime sau

Aglele

I.

Atejo žiema. Paliko szalta. Žeme apsidenge sniegu, kaipo baleziausiais marszkineliais. Sodžiuose ir miszkuose medeliai, jau seniau be lapu, tarsi liudni ir gailisi sziltos vasareles, tik vien auglynai ir puszynai žaliuoja, nepaisydami szalcziu ir pugu.

Aglyne vienoje aiksztelėje augo keletas jaunucziu agleliu tarpe kuriu viena buvo garbėneta, tiesi ir gerokai augsztesne. Žiuri aglyte in savo pranokejas, kurios savo virszunemis beveik jau remesi in dangaus skliautus, galvoja, jog ir ji iszaugsianti didele, stipri, nepajudinama audru ir viesulu Didžiudamasi aglyte žiuri in savo drauges, szaiposi isz ju apskurdusio ugio ir sako: "Už keletos meteliu asz jus visai už kesiu savo szakomis, nebregesi te saules spinduliu ir tuomet nudžiussite."

— Drauge, nesididžiuok Dievo duota laime, nes tuo rustini Sutvertoja, — atsake jai kitos agleles.

Iszlindo isz tankynes diktas vyras su kirviu pajuostyje, apžiurejo aglele ir nukirto, sugriebe jia už szaku, insidejo in roges ir nuvažiavo.

II.

Atbudusi isz sunkaus ir ilgo miego aglele regi dideli kiema, didelius, daugybe gyvenimu namus ir greitai vaikszeziojančius žmones.

Inejo in kiema puikiai pasiredžiusi ponja su dviem vaikais, kurie tuojau pribego prie agleles, apžiurejo jia ir prasze motynos pirkti, kaipo dailesne už visas kitas agleles.

Jaunas bernaitis pasieme aglele ant pecziu ir iszsinesze isz kiemo. Nesza jis aglyte per ilgais tiesias gatves, kuriu pakraszeziais eina be poliovos žmones, viduryje važineja vežėjai, szukaudami ir szniksztuodami botagais, ir greitai be ga kaukdamos patvažos. Bernaitis innesze aglele in koki tai tamsu kambari ir, pastates kerteje, iszejo.

Szitame tamsiame, niekeno nelankomame kambaryje aglele apeme baime.

III.

Neilgai aglyte buvo uždaryta tamsiame kambaryje. Ant rytojaus tarnaitė atnesze aglele in szilta ir szvaria trobele, kame gyveno kiemo sargas; liepe Juozui jia indeti in kojas ir atneszti in valgomaji kambari.

Linksma ponu szejmyna su tiko aglele.

Kuczios. Džiaugiasi aglyte regedama ant saves spalvuotu

žvakucziu, o ant galvos didele žibanczia žvaigžde ir sznibžda sau viena: Drauges, jeigu jus dabar iszvystumete mane, tai tiesiog neiszdrystumete ne akiu pakelti ir kalbeti su manim.

IV.

Pirmoje dienoje Kaledu oras nuo pat ryto buvo gražus. Meilus saulutes spinduleliai apszviete kiekviena nama, parupindami didžius ir mažus skubintis bažnyczion ir pasveikinti Kudykeli Jezu, gulinti prakarteleje.

Vakare innesze aglele in saliona, uždege visas žvakeles ir iszejo.

Stasiukai ir Antanukai eikite, aglele prirengta, nepamirszkite teveliui padekoti už žaislus, kurios vakar nupirko.

Visa szejmyna sustojo palei žibanczia aglele, jausdamasi laiminga ir linksma, regedama ta grožybe. Mirguojanti žvaigžde, paanksuoti riesztai, saldainiai ir visokios tyteles dailiai margino žalias agleles szakeles.

V.

Szventes praslinko. Kaip dideliems, taip ir mažiems dar at eina mintis in galva — szvenecziu inspudžiai. Stasiukas su Antanuku dažnai minejo aglele.

Didžiai susirupino aglele ir nuliudo regedama, jog jos likimas dideliame pavojuje. Kiemu sargas Juozas, sugriebes už szakucziu, vilko aglyte per kiema ir inmete in sziukszliu duobe. Praslinkus kokiam lai kui aglele drauge su sziukszlemis buvo iszvežta laukuosna, kur ir pasibaige jos gyvenimas.

NEGRAŽI KARALAITĖ.

Pasaka.

— Vai, kaip negraži! tokios pasaulyje dar nebuvo! Bjauru žiureti!

— O dar karalaite. Kaip gaila....

Taip kalbejos karaliaus ru muose dvariszkiei, galvas linguodami, o teczian tuo pat laiku pagerbimui naujai gimusios karalaiteš visoje karalysteje skambino varpais, isz armotu szaude ir renge szventes.

Kudykelis ramiai miegojo szilkiniam lopszelyje, nemastydamas ne apie jokias iszkilmes; jisai dar-gi negirdejo žodžių karalienes, kuri in jia pažiurejusi, tare nesziotei:

— Pasiimk jia ir iszsineszk ir tol man jos nerodyk, kol neliks gražesne.

— Nenuliusk, brangioji karaliene, — rupinosi senute suraminti savo ponja: — negražus vaikai kartais iszauga labai gražus.

Jos pastebejimas isz dalies gal ir buvo teisingas, tik su maža karalaite to neatsitiko. Kuo augo ji didyn, tuo ejo negražyn, ir visi jia vadindavo "bjaurioji karalaite."

Griebesi invairiausiu priemoniu: karalaite gyde visokiais vaistais ir moteriu patarimais saulei tekant veždavo rasoje praustis, — bet niekas negelbejo. Negražioji karalaite pasilikdavo tokia pat negraži.

Pas karaliu buvo senuseniausia senele, kuri jau daug metu isz savo kambario neiszeidavo. Žmones kalbedavo, kad tai esanti burtininke.

Karta per dviejus metus karalius ir karaliene nuvykdavo pas savo senele, kuri jiems visados koki nors gera patarima suteikdavo.

Taip ir buvo sziais metais. Karalius ir karaliene, kaip paprastai, pas jia apsylanke ir pasakoko senelei savo nelaime. Patarima senele parasze ant poperelio.

Sugryžes namo, karalius perskaite raszteli. Tenai buvo pasakyta: "Ji turi iszsiausti drabužius gražia geraja puse ir blizganczia kita, blogaja puse. Ji turi austi neskubiai ir rupestingai isz pat geruju verpalu. Apsiredžiusi tais drabužiais ji pasiliks gražiu gražiausia."

— Menkas dalykas, — tare karalius, — musu dukte turi pasisiuti tokius drabužius....

— Bet isz ko siuti? — pastebejo karaliene.

Karalius užsimaste ir nieko neatsake.

Isztisas dienas nelaimingoji karalaite, motynos prižiurima, aude kuogražiausius audimus ir siuvo brangius drabužius: vienus isz skaistaus szilko, kitus isz atlaso, deimantu pagražinto, treczius isz plunksnu retybiu paukszeziu, ketvirtus isz lapeliu rožes žiedu, su karo liais, gintarais ir taip toliau.

Visi drabužiai buvo labai gražus, bet ne vieni neturejo stebuklingos galybes perkeisti karalaite in gražia.

Audama deszimtuosius drabužius, karalaite isz nusiminimo pradejo gailiai verksti. Beverkdama ji užmigo ir girdejo balsa:

"Karalaite, drabužiai, kurios tu nori pasigaminti, turi buti nei aukso, nei sidabro. Tie drabužiai siuvami isz prakilniu darbu, isz augsztu mincziu ir malonu žodžių. Szie brangumynai brangesni už deimanta. Jei tu mokesi tokius drabužius pasisiuti, tai visados busi graži."

Karalaite paszoko ir nubudo. Kambarys buvo tuszezias. Kas-gi kalbejo? Nejaugi tai buvo prosenele?

Praejo keletas metu. Negražioji karalaite iszaugo ir, kas nuostabu, niekas jos nebevadino "bjauriaja."

Kas diena ji darsi gražesne nes devejo stebuklingaji drabuži.

Žmones jia mylejo už meilu jos apsiejima, už jos isz szirdies patarimus, malonius pasznekesius, o maži vaikai ne netikejo, kad gražioji karalaite galejo kada nors buti "bjauriaja."

Iszsipilde seneles patarimas, nes gera szirdis visados žmogu gražina. Musu prie tokio žmogaus prisiriszimas nebemato jo negražumo.

Istorija Szventa - Seno ir Naujo Instatimo

UŽGIMIMAS JEZUSO KRISTUSO

Nuo Sutverimo Pasaules iki Kristaus Vieszpates Užgimimui lyg Paskutinio Sudo. Preke knygos 35c. Parasze Viskupas Motiejus Volonceauskas.

W. D. BOCZKAUSKAS - CO. MAHANOEY CITY, PA.